№ 10.

საკალო გაზეთი

№ 10.

სამშაბათი, 18 მაისი 1910 წ. ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა წელიწადი პირველი

ამ წლის 7 მაისიდან გამოდის

ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო

საკალო გაზეთი

ყოველ-დღიურ გაჯოცემის გარდა გაზეთს ეძღვნება კვირეული

სურათებიანი დამატება

გაზეთის ფასი დამატებიანა: წლით როგორც ქალაქში ისე ქალაქ გარედ ღირს 8 მან. 50 კ., ნახევარი წლით—4 მან. 80 კაპ., ერთი თვით—80 კაპ.

ცალკე ნომერი ყველგან ერთი შაური

დამატებით ნომერი (კვირისა) 7 კაპეიკი.

ადრესის გამოსაცვლელი ფასი 40 კაპ.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ყოველ თვის პირველ რიცხვიდან.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ., უკანასკნელზე—10 კაპ., სხვა ადგილებიდან კაგაპსიის გარეშე) მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან—10 კაპ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითოჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. ოთხი საათის შემოვლ მეი ღირება.

* * * *ხელის-მოწერათა საყურადღებოდ* * * *

* * * *

კანტორა აცხადებს, რომ გაზეთის ყოველ მიუღებლობაზე ხელისმოწერმა უნდა აცნობოს ხოლმე, რათა ყურადღება მიაქციოს გაზეთის წესიერად მიღებას.

„სახალხო გაზეთის“ კანტორა დიაა ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3 საათამდე და ნაშუადღევის 5 საათიდან 7 საათამ.

წერილები და ფული უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: Тифлисъ, Большая Ванкская ул., № 12, Семену Пашалишвили.

დაგით ოსების ძე ელიაზაროვი, ნინო გრიგოლის ასული ელიაზაროვისა და შვილები **მართა და ლიზა ოსეფას ასულნი** აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებას—პირველი დედის, მეორე დედმთილის, მესამენი დედის

ნატალია (ნატო) ფილიპეს ასულის ელიაზაროვისას.

დაკრძალვა სამშაბათს, 18 მაისს, წმ. ნინოს სასაფლაოზე გამოსვენება დილის 10 ს. წირვა და პანაშვიდი გარდახდილ იქნება ალექსანდრე ნიველის ეკკლესიაში. გამოსვენება საკუთარ ბინიდან, კიროჩნის ქ. № 16. (2—278—2)

ნინო მიხეილის ასული და **ივანე ნიკოლოზის ძე მაჭავარიანები** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ საყვარელ შვილის

გუგულას

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 18 მაისს დილის 10 საათზე კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. (1—282—1)

მიიღება ხელის მოწერა სამეცნიერო-პედაგოგიურს და სალიტ. ჟურნალ

„განათლებაზე“

(წელიწადი მესამე)

ჟურნალი გამოდის ყოველ თვის პირველ რიცხვებში, გარდა ზაფხულის ორის თვისა. უკვე გამოვიდა ხუთი ნომერი ამა წლისა, მეექვსე ნომერი გამოვა თიბათვის 15-ში. ჟურნალი წლიურად ღირს **სამი მანეთი;** სოფლის მასწავლებელთათვის **ორი მანეთი.** ტფილისში ხელის მოწერა მიიღება წ. კ. საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში ავალიშვილთან და „ნაკადულის“ რედაქციაში.

მისამართი: Тифлисъ. Дворянская грузинская гимназія Л. Г. Боцвадзе.

(1—უ.—1) რედაქტორ-გამომცემელი **ლ. გ. ბოცვაძე.**

გორის მთავროგის ვაჟთა ექვს-კლასიანი

პროგიმნაზია

(გადაკეთდა ექვს-კლასიანად 1 სექტემბრიდან 1910 წელს).

ამით აცხადებს, რომ პროგიმნაზიის სხვა და სხვა კლასებში შესასვლელი გამოსაცდელი ეგზამენები დაიწყება ამა წლის 2 ივნისს. (3—ნ.—3)

ტფილისის კერძო სამკურნალო

30 მუდმივი საწოლით და სამშობიარო განყოფილებით.

ღია არის ყოველ დღე გარეშე მეზიარულე ავადმყოფთათვის. ქსენიას ქუჩ, სახლი № 7 „ვეტერელის“ სასტუმროს ახლოს, ტელეფონი № 590.

ლამბაშიძე ვ. დ.: შინ. და [illegible] ყ-დღე; გარდა კვირა. 11-12 საა.

გედევანიშვილი მ. ბ. ნერ. [illegible] ორშ., ოთხშ., და პარ. 10½—11 ს.

გორბოვსკი-ზარანეკი ე. ვ. თვალისა. ყოველ-დღე კვირის გარდა 12—1 საათ.

გურკო გ. ბ. შინაგ. შაბ. 1—2 ს. და კვირას 11—12 ს.

კარშინი. ბ. ბ. კან. და ვენ., ყოველ დღე კვირას გარდა 2½—3½ ს.

მაღალაშვილი გ. გ. შინ., სამშ. და შაბ. 10—12 ს.

ქიქოძე ტ. ს. შინაგანი. ორშ. და ოთხშაბ. 9—10 ს.

მანსვეტოვი ვ. მ. შინ., ორშ., ოთხშ., [illegible] ხას. 1—2 ს.

მელიქიშვილი. ნ. მ. ქირურ. და დედაკაც. ყოველდღე 12—1 ს.

ფირადოვი რ. ბ. ქირურ. ყოველ-დღე 11—12 ს.

პაპოვი ვ. ბ. კურ., ყელის და ცხვი., ყო[illegible] დღე გარდა პარას. 2—2-ნახ. ს.

ხოზოლევსკი გ. ვ. ქირურ., ყოვ-დღე, 9—11 ს.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი მიკროქიმიური. და ბაქტეროლოგიური ლაბორატორ. რომელსაც განაგებს ექიმი ე. გ. ფედოროვი.

რჩევა ღირს 50 კ., საწოლები 2 მანეთიდან დაწყებული. ოპერაც., კონსულტაც., ელექტრონით წამ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა შეიძლებათ. საფასურით. (200—ნ.—17)

ექიმი ქუთაისში **კ. თ. ტუეშელაშვილი**

იღებს შინაგან და **სპეციალურად ვენერიულ** სნეულებით ავადმყოფთ (ხუსუნატი, სიფილისი, სამარდო მილის, ბუშტის და თირგმელების (ჭაჭების) სატკივარი). დილით 9—12, საღამოთი 5—7 საათ., კვირაობით მხოლოდ დილით. ტფილისის ქ., სახლი ფირალოვისა. (72—კვ.—44

ექიმი **ვ. ს. მუსხელიშვილი**

იღებს თვალებით ავადმყოფებს ყოველ დღე დილით 9-დან 11-მდე. კიროჩნის ქ., № 9. (უ)

ექიმი **ე. ვაშაკიძე**

იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს. დილით 8—9 ს., ხ. საღამოთი 5—7 ს. ბელინსკის ქუჩა, N 18 (ყოფილი კირპიჩნაია). (0—125)

ექიმი **გაბ. ი. გოკიელოვი**

ქუთაისში

იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებით ავადმყოფების დილით 9—12 ს. და საღ. 5½—6½ ს. ვენერიულ ავადმყოფების მიღება, (ელექტრონის საშუალებით ბუშტის და სამარდო მილის გასინჯვა საღამოს 6½—8 ს. ტუბერკულინით წამლება ჭლექიანებისა, ელექტრო-თერაპია, ელექტრონის ფიბრაციის მასსაჟი. ალექსანდროვის ქ., საგუთარი სახლი. (75—კვ.—72)

ექიმი **კბილისა ქუთაისში ნ. ა. დემიდოვი**

იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილით 8—2 ს. საღამოთი 4—7 ს. ბელოვის გაკეთება, კბილის ჩასმა და პროტეზები. აბოლოროვის ქუჩა, N 14, სახლი დემიდოვისა. (0—586—437)

ექიმი **დ. ახვლედიანი**

იღებს ავადმყოფებს. შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი, საღამოს 5—7 საათზე. ელისაბედის ქ. N 92. წლ.

ექიმი **ა. ნ. დიასამიძე**

კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—1 ს. საღამოთი 6—8 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8—9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს იღებს ოთხ. ბოლოვის ქ. N 4, სახლი გაბამვილისა. (უ)

ექიმი **ვასილ ფერეთელი**

ქუთაისში

იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფებს. საღამოს 4—6 საათზე. ივანოვის ქ., მოსე ქიქოძის სახლი. (0—უ.—185)

ექიმი **შ. მიქელაძე**

იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ. საღამოს 5—6 საათზე. ავლაბარი, კაბელოვის ქუჩა N 17, პროვიანტის მაღაზიის პირდაპირ. ტელეფონი N 816. (0—93)

ექიმი **ბავშვებისა ქუთაისში**

გ ა დ რ ი ძ ე

1 მაისიდან გადადის საკუთარ სახლში გენერლის ქუჩაზე ავადმყოფ ბავშვების გასინჯვა და აგრა. 9—12 და 5—7 ს. 25—ნ.—14

კაბინეტი **ელექტრონის და რენტგენის სამკურნალოსი** **მ. მედევანიშვილისა.**

იღებს ავადმყოფებს დილით 12—1 ს. საღამოთი 6—საათ. ვერა ყოფილ ანიჯის ქუჩა, საკუთ. სახლი, N 20, ტელ. N 79. (0—ნ.—66)

ექიმი **ვ. ღამბაშიძე**

გადავიდა გოლოვინის პრ. N 8, ზუბალაშვილის სახლში. იღებს საღამოობით 6—7 ს. კვირა დღის გარდა. (უ)

ექიმი **კბილისა ნინო რცხილაძე**

იღებს ავადმყოფებს დილით 10—2 ს., საღამოთი 5—7 ს. ვერა, ოლგას ქუჩა N 25.

ფპალერი

8 კაპეიკიდან 6 მან.-მდე რულო

ძმ. ტარნოპოლეზის

საწყობი რუსეთის ყველა დიდ ქალაქშია.

განყოფილება **ტფილისში:** გოლოვინის პრ., № 21, არტისტ. საზოგად. ქვეშ, ტელ. № 355.

ფასები საფაბრიკოა.

ნიმუშები უფასოდ. (50—1046—17)

ქ. თელავში

იყიდება პირველად გამოსული ქართულ ენაზე

ჯრა-კერვის

წ ი გ ნ ი

თვით-მასწავლებელი 128 ნახატით.

ახალი მეთოდი.

ექვს ნაწილად: ქართული, იმერული, ევროპიული ტანისამოსი და თეთრეული მანდილოსანთათვის და ბავშვთათვის; აგრეთვე ჟურნალების მოხმარება. შედგენილი და გამოცემული.

სოფიო ი. სიმონოვის მიერ.

ფასი ყდით 3 მან., გაგზავნით 3 მ. 50 კ. ვინც ათ ცალს ანუ მეტს ერთად დაიბარებს, ფფლით გაგზავნის ფული არ გადახდება. გამოწერა შეიძლება ფასდადებითაც. ადრესი: Въ г. Телавь, „Школа кройки и шитья Софіи Іосифовны Симоновой. Бульв. пер. 2. собс. домъ.

(10—ფ.—6)

„განათლების“

საზოგადოების გამგეობა

აუწყებს რომ მისს ქალთა სასწავლებელში იხსნება მესამე

პროგიმნაზიული კლასი

ბავშვების გამოცდა მოხდება 19 ს და 20-ს მაისს დილის 9 საათიდან. მოსწავლეთა ხელ-საქმის და მხატვრობის გამოფენა იქნება 21-ს მაისს დილის 9—3 ს. (1—1)

სცენაზე მოღვაწეობის მსურველთა საყურადღებოდ

1. გამოსაცდელ წარმოდგენაზე მონაწილეობის მსურველნი (დებიუტანტები) უნდა გამოცხადდენ დრამ. საზოგად. სადგომში (სათავ.-აზნ. ქართველს) უთუოდ 20 მაისს.

2. დებიუტანტმა უნდა იცოდეს ზეპირად ერთი რომელიმე ლექსი ანუ მონოლოგი, სცენა, რომელსაც წაიკითხავს გამოცდაზე რეჟისორისა და ან გამგეობის ერთ-ერთი წევრის თანდასწრებით.

შენიშვნა: პიესაში როლი მიეცემა მხოლოდ იმას, ვინც წაკითხვაში სასცენო ნიჭსა და უნარს გამოიჩენს.—რეპეტიციები გაგრძელდება არა ნაკლებ ათი დღისა.—მუდმივ დასში მოწვევა დამოკიდებულია წარმოდგენის შედეგზე და გამგეობის შეხედულებაზე. დებიუტანტების წასვლა-მოსვლისა და ტფილისში ცხოვრების არავითარს ხარჯს გამგეობა არ კისრულობს.

ქართ. დრამატ. საზოგ. გამგეობა.

ივ. გრ.

ხალათიანი

იღებს ყოველგვარ განცხადებას ადგილობრივ და სხვა ქალაქების გაზეთებისათვის.

ვისაც სურს მასთან საქმე დაიჭიროს, უნდა მიმართოს გაზეთ **„დროება“-ს კანტორაში:** დიდი ვანქის ქ., № 12. (0—16)

კვირას 23 მაისს,

ზუბალაშვილების სახალხო სახლში,

ეკ. ვ. ღამგაშიძე

წაიკითხავს ქართულ

ლექციას

შემდეგ თემაზე:

„მტრები ადამიანის ორგანიზმისა“.

ლექციის დროს უჩვენებენ ბუნდოვან სურათებს. ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში 5 კ. 50 კ. (2—1)

ტფილისი, 18 მაისი

დასავლეთ გუბერნიებში (ძველი პოლონეთის სამეფოს საზღვრებში) ერობის შემოღების საკითხი სამართლიანად იზიდავს პროგრესიულ საზოგადოების ყურადღებას. ამ ერობის საქმეში უკვე ნათლად და თვალსაჩინოდ ისახება ის განსაკუთრებული, დღევანდელი მომენტის დამახასიათებელი პოზიცია, რომელზედაც სდგას რუსეთის მთავრობა ეროვნული საკითხის ფარგალში.

დასავლეთ გუბერნიებში მთავრობას ერობის შემოღება კი არა სურს, არამედ სულ სხვა საწადელი აქვს. მისი განზრახვაა ერობის სახით იქონიოს ერთგვარი პოლიტიკური ორგანო, არა-რუს ელემენტებთან საბრძოლველად და მათ დასასუსტებლად. მთავრობა თანახმაა ერობის შემოღებაზე მხოლოდ იმ გუბერნიებში, სადაც რუსებიც სცხოვრობენ. ხოლო იქ, სადაც, როგორც მაგ. ვილნოს საგენერალ-გუბერნატორო[illegible] რუსობა არ არის, ერობათა დაწესებულების შემოღება გადადებულია სხვა დროისთვის. მთავრობის პროექტით ერობაში უმრავლესობა რუსებისაგან უნდა შესდგეს. ერობის თავჯდომარედ და ერობის ორგანოებში რუსები უნდა იყვნენ. დასავლეთ გუბერნიების ერობა სამეფურნეო დაწესებულება არ არის, მთავრობის პროექტიდან განდევნილია ყოველივე, რაც თვით მართველობის განმტკიცებას ხელს უწყობს. პროექტი გამსჭვალულია სახელმწიფოებრივობის პრინციპით და ეს სახელმწიფოებრივობა განმარტებულია, როგორც აუცილებელი საჭიროება პოლონელების ასიმილაციის მისაღწევად. განზრახული ერობა 1890 წლის ერობაა, მხოლოდ შოვინისტური ტენდენციებით გამსჭვალული. 1890 წლის ერობის დებულება ხომ ადმინისტრაციის გამარჯვებაა თვითმართველობაზე: დასავლეთ გუბერნიებში კი ამას ემატება უნდობლობით და მძულვარებით გაჟღენთილი ნაციონალური პოლიტიკა.

სათათბიროში უკვე შეუდგენენ ამ კანონ-პროექტის განხილვას. ოპოზიციის სურვილი იყო პროექტის უარ-ყოფა—მუხლებრივ განხილვამდე მიუყვანელად. მაგრამ მისმა ცდამ ამაოდ ჩაიარა. მემარჯვენეებისა და ცენტრისაგან შემდგარმა უმრავლესობამ მხარი დაუჭირა მთავრობას და ამ ჟამად სათათბიროს პროექტის მუხლებრივ განხილვას კისრულობს. ეჭვი არ არის, რომ ყოველი მუხლი ამ კანონისა დამტკიცებული და დადასტურებული იქნება მონა-მორჩილ უმრავლესობისაგან და აქაც ოპოზიციის ცდა უნაყოფოდ ჩაივლის.

ეს ასე იქნება. ხოლო რა შედეგი ექნება ყველა ამას, ამისი თქმა ძნელი არ არის. ეჭვს გარეშეა, რომ პოლონელები ამ ერობას ურიგდებიან და თუნდაც რომ ფორმალურად მიიღონ იგი, ფაქტიურად ყოველთვის მის წინააღმდეგნი იქნებიან. ერობა გარდაიქცევა ნაციონალისტურ ვნებათა გლეხების ასპარეზად და ყოველივე ის კეთილს ვერ შეუწყობს ვერც მშვიდობიანობის დამყარებას რუსეთში და ვერც მშვიდობიან და ნაყოფიერ მუშაობას რუსეთში დასახლებულ სხვა და სხვა ერებისა.

დასავლეთ გუბერნიებში ერობის პროექტის დადასტურება სათათბიროს მიერ იმისი მომასწავებელი იქნება, რომ ფინლიანდიის საკითხის გადაწყვეტის დროსაც იგივე მოხდება. მიუხედავად განათლებულ ქვეყნების პროტესტისა ფინლიანდიას ავტონომია წაერთმევა და მთავრობის პროექტი იქაც განხორციელდება. ამისი თავდებია სათათბიროს უმრავლესობა და მისი მოქმედობის დღევანდელი ხასიათი.

სახელმწიფო სათათბირო

(ვეტერბ. დეპ. სააგენტ.)

15 მაისის სხდომა.

თავმჯდომარეობდა თავ. ვოლკონსკი. სხდომამ განაგრძო დასავლეთ გუბერნიების ერობის პროექტის განხილვა. სათათბიროს უარჰყო კადეტების წინადადება, რომ პირველი ნაწილი განხილულ იქმნას პროექტის დანარჩენი ნაწილის განხილვის შემდეგ, რადგან ეს ეხება ერობის შემოღებას 1910 წლის 1 ივლისიდან იმავე წესით, როგორც ნათქვამი იყო ადგილობრივ თვითმართველობის კომისიის მოხსენებაში. ამ წინადადების წინააღმდეგ ილაპარაკეს გლეხოვმა და ტენიშევმა, დაიცვეს კადეტთა წინადადება შინგარიოვმა და გრაფმა უვაროვმა. პირველი ნაწილი მიიღო სათათბიროს. წინადადება შეიტანეს კანონ-პროექტის განხილვის დროს ორატორების ლაპარაკი 10 წუთით განისაზღვროს. ბულატმა, შინგარევმა და როდიჩევმა პროტესტი განაცხადეს დროს განსაზღვრის გამო და თვით წინადადების შეტანა ობსტრუქციად გამოაცხადეს.

სათათბიროს განიხილა პირველი და მეორე მუხლი მეორე განყოფილებისა, რომელიც მოითხოვს კიევი და მინსკი გამოყოფილ იქმნას საგუბერნიო ერობიდან. ამ ქალაქების თვითმართველობებს მიენიჭათ უფლებანი და მოვალეობანი სამაზრო საერობო კრებებისა. პროკენკომ ორი შესწორება შეიტანა: პირველი შესწორება მოითხოვდა, რომ კიევსა და მინსკში საგუბერნიო ერობის ხმოსნები უნდა ამორჩეულ იქმნან არა მარტო ქალაქის ხმოსანთაგან, არამედ იმ პირთაგანაც, რომელთაც ხმოსნებად არჩევის უფლება აქვთ. მეორე შეკითხვა თხოულობდა, რომ ამ ქალაქის თავები აუცილებლად ითვლებოდნენ საგუბერნიო ერობათა ხმოსნებად. სათათბირომ პირველი შესწორება უარჰყო და მეორე მიიღო. სათათბიროს უარჰყო შინგარევის მიერ დასაბუთებული წინადადება, რომ სამაზრო ერობის ხმოსანთა არჩევნები საყოველთაო საარჩევნო წესით მოხდეს. ამ წინადადებას მხარი დაუჭირა ძიბიუნსკიმ. შემდეგ სათათბიროს შეეხო საგუბერნიო და სამაზრო ერობათა ხმოსნების განაწილებას და ცენზის დაწესებას არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად, ჩაეწერა 58 ორატორი, წინადადება შეიტანეს ლაპარაკის დროს შეზღუდვის შესახებ. ამ წინადადებას მხარი დაუჭირეს კრუპენსკიმ და იმისმა მომხრეებმა. მემარცხენენი წინააღმდეგნი იყვნენ, რადგან საკითხი მეტად სერიოზული და საკამათო იყო. ხმების ჩამოტარებით ლაპარაკის შეზღუდვის შესახებ წინადადება სათათბირომ უარჰყო.

ანდრეჩუკმა შესწორება შეიტანა და მოითხოვა, რომ საგუბერნიო ერობის კრებაში მონაწილეობას უნდა იღებდეს მაზრის ერობის თითო წარმომადგენელი გლეხი, რომელსაც სამაზრო ერობიდან უნდა ეძლეოდეს გზისა და დღიური ხარჯი. კროპოტოვმა ქონებრივ ცენზის წინააღმდეგ ილაპარაკა. შინგარევმა მხარი დაუჭირა გლუშკოვს, რომელმაც განაცხადა, რომ ადგილობრივ ერობაში ხმოსანთა რიცხვის ნახევარი გლეხებისაგან უნდა შესდგებოდესო. ამ მუხლის განხილვის დროს ილაპარაკა მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ სტოლიპინმა, რომელიც შეეხო რა პოლონელთა და რუსთა ურთიერთობასა და მათ რაოდენობას დასავლეთ გუბერნიებში, სთქვა ქონებრივი ცენზი იმიტომ დავაწესეთ, რომ პოლონელებს საშუალება მივცეთ ერობაში შესვლისაო, რადგან ისინი დასავლეთ გუბერნიებში მცირე რიცხოვანნი არიან. ამასთან სამაზრო ერობაში არ შეიძლება მესამედზე მეტი გლეხები იყვნენ, რადგან წვრილ მიწად მფლობელთაგანაც ბლომად გლეხები გავლენ ხმოსნებადაო. კომისიის პროექტი უნდა უარყოფილ იქნას, რადგან ამ პროექტით პოლონელებს იქ ეძლევათ მრჩევნებს უფლება, სადაც ქონება არა აქვთო და საიდანაც ისინი შეუძლებელია იქნან ამორჩეულნი. სტოლიპინმა სურვილი გამოთქვა კანონ-პროექტი მიიღეთ და ამით ხელი შეუწყეთ დასავლეთ გუბერნიების ეკონომიურ წინსვლასაო. (ტაში მარჯვნივ და ცენტრის ნაწილში).

სათათბირომ ორატორთა სია დახურა. ჩაწერილი იყო 12 ორატორი **კაპუსტინმა** დაიცვა მთავრობის კანონ-პროექტი. **ბობიანსკიმ** განაცხადა, რომ მთავრობის კანონ-პროექტი თუ გატარდა ცხოვრებაში, თვით-მართველობა კი არ დაწესდება, არამედ თვით გაკვება. ორატორმა მოითხოვა 50 პროცენტამდის გადიდდეს გლეხთა წარმომადგენლების რიცხვი ერობაში და ნაციონალური კურიები მოისპოსო. ილაპარაკა **პურიშკევიჩმაც,** რომელმაც სთქვა, ებრაელები ზედმეტი ხორკია რუსის ორგანიზმისა, ხოლო პოლონელები განგრენაოო. ოპოზიცია ნუ ლაპარაკობს, ხმა მისცეს მხოლოდ, რადგან ოპოზიცია ან ობსტრუქციისათვის ლაპარაკობს, ან იმისთვის, რომ ხალხი ააჯანყოსო. ნუ გიხარიანთ, თუ თქვენ და თქვენი მომხრე პოლონელები და ებრაელები დასავლეთ გუბერნიებში დასჯაბნიან რუსებს, მოვა დრო, გადმოსქდება ხალხის უკმაყოფილების ტალღა და რაც შედეგიც იქნება თქვენ მიერ განადგურებულ დასავლეთის გუბერნიებში თითონვე იგემებთო (ტაში მარჯვნივ).

ილაპარაკეს დიმშამ, შინგარევმა, გრაბსკიმ და სხვამ. ყველამ კრიტიკუ-

ლად შეეხედა მთავრობის პროექტს. გრამბსკიმ სხვათა შორის სთქვა, სამარცხვინოა ამ კანონ-პროექტის მიღება, რადგან პოლონელთა გავლენის შესუსტებით, ძლიერდება არა რუსის მცხოვრებთა უმრავლესობა, არამედ უმციროესობა, ისეთივე ცენზიანები, როგორც პოლონელები არიან.

5 საათზე შესწყდა კამათი დასავლეთ გუბერნიებში ერობის შემოღების შესახებ. სათათბირომ მიიღო 6 წვრილი კანონ-პროექტი. შეიტანეს შეკითხვა ტობოლის გუბერნიის ლოტინის ბოკაულის მიერ უწესო საქციელის შესახებ. შეკითხვის სისწრაფე სათათბირომ უარჰყო, შეკითხვა კომისიას გადაეცა.

მილიკოვმა. მოაგონა სათათბიროს გაზეთებში დაბეჭდილი ცნობა სასამართლოს სამწუხარო შეცდომაზე, რომელსაც შედეგად მოჰყვა უდანაშაულოს ჩამოხრჩობა ჩერნიგოვის გუბერნიაში. მილიუკოვმა მიმართა სათათბიროს და მოითხოვა რომ ახლო მომავალში განიხილონო კანონ-პროექტი სიკვდილით დასჯის გაუქმების შესახებ. ეს კანონ-პროექტი ორი წელიწადია რაც სათათბიროშია და შეტანილი და უძრავადა დევსო.

კრუპენსკიმაც. მოითხოვა, რომ ახლო მომავალში განხილულ იქნას ფინლიანდიის კანონ-პროექტი, ესეც არა ჩვეულებრივ რიგზეო, კრუპენსკიმ დაასახელა, რომ სამი წლის განმავლობაში 2000 კაცი დასჯეს სიკვდილით, მაშინ როდესაც ტეროროისტებმა 20,000 კაცის წინააღმდეგ იხმარეს სიკვდილით დასჯის წესი. სსთათბირომ მიიღო წინადადება, რომ ორშაბათს სხდომა ღამის 12 საათამდის გაგრძელდეს.

დეპეშები

(ჰეტერბ. დეპეშათა სააგენტოსაგან)

16—17 მაისი.

ოსმალეთი

სალონიკი. ალბანიის მდგომარეობა არ შეცვლილა. ახალი შეტაკებები არ მომხდარა. მთავრობა კვლავ იარაღს ართმევს ქალაქების და სოფლების მცხოვრებთ; ჯარები მთებს ვერ უდგება. ალბანელთა ბელადები, მათ შორის ისსა ბოლეტინაციც აჯანყებულებით დრენიცის ახლოს დგანან. ნამდვილ წყაროებიდან გაიგეს, რომ მთავრობა პატარ-პატარა რაზმებს აქეთ იქით აღარ გაგზავნის. ეტყობა იმედი აქვს, რომ საქმეს მშვიდობიანობით დაა-ბოლოვებს. მაჰმუდ-შევკეთ-ფაშა დარჩება ალბანიაში, სანამ მშვიდობიანობას არ დაამყარებს.

სტამბოლი. დეპუტატთა პალატა. იხილავენ გარეშე საქმეთა სამინისტროს ხარჯთაღრიცხვას. წაიკითხეს 50 დეპეშამდე, მათ შორის დეპეშა კრიტეს მაჰმადიანებისა, რომელშიაც იგინი პროტესტს აცხადებენ კრიტეს საკითხის გადაწყვეტის. დაგვიანების წინააღმდეგ. სხდომას დაესწრო ვეზირი და შინაგას საქმეთა მინისტრი. ბევრი ორატორი მოითხოვს მკაცრი ზომები იქმნას მიღებული საბერძნეთის წინააღმდეგ, რადგან კრიტეზე არეულობა მან გამოიწვია. ვეზირმა ხაკი-ფაშამ განაცხადა, რომ მფარველი სახელმწიფოები იცავენ ოსმალეთის სუვერენიტეტს კრიტეს საკითხში და უკვე მოლაპარაკება აქვთ კრიტეს ავტონომიის შესახებ სულთანის უმაღლეს უფლებათა დაცვის პირობითო. დასასრულ ვეზირმა განაცხადა, რომ მთავრობა არას დროს არ დააყაბულდება კუნძულის ანექსიაზე. პალატამ კაბინეტს ნდობა გამოუცხადა. ესევე განაცხადა ვეზირმა სენატში. კაბინეტს ნდობა სენატმაც გამოუცხადა.

სპარსეთი

თავრიზი. გენერალ-გუბერნატორმა არ შეასრულა დანაპირები და სიკვდილით არ დასაჯა ბოროტგანმზრახველნი, რომელნიც რუსეთის გენერალურ საელჩოს უფროსის მირზას სახლის ბანზე ასულიყვნენ. 13 მაისს ღამე უცნობები ხელმეორედ დაეცნენ მირზას სახლს დავაჩის უბანში. გაისროლეს რამდენჯერმე. პოლიცია არ გამოჩნდა. ბოროტგანზრახვის ადგილზე მოვიდა გენერალურ საელჩოს სეკრეტარი 30 ყაზახით. გამოძიება სწარმოებს.

საზღვარ-გარეთ.

ვენა. როგორც გაზეთები გადმოგვცემენ ჰოფრიხტერის საქმის გამო ბრალდებულს დახჩობა გადაუწყვიტეს.

ბერლინი. მოვიდა ჩინეთის კომისია პრინც ტზაიტაოსთან ერთად სამხედრო საქმის შესასწავლად. საღგურზე პრინცი ფრიდრიხ-ლეოპოლდი და სამხედრო პირები მიეგებნენ.

პარიზი. როგორც ჰავასის საგენტოს გაუგია კაბინეტის წევრები შეთანხმდნენ პროგრამაში, რომელიც პალატაში უნდა შეიტანონ. მთავრობა მხარს დაუჭერს უმცირეობის უფლების უზრუნველყოფას, პროექტს რომ დეპუტატობა ექვს წლამდის იყვეს გაგრძელებული და სხვა. პალატაში შეტანილ იქმნება კანონ-პროექტები: მოხელეთა სამსახურის წესდების, ადმინისტრაციის, იუსტიციის მუშათა ხელშეკრულობის რეფორმის და სხვათა შესახებ.

პარიზი. მერისიურუაზში, სადაც აგერ ეს ორი თვეა ქვანახშირის მუშების გაფიცვაა, ერთი მაღაროების პატრონის სახლში ყუმბარა გადააგდეს.

ბლიუფილდსი (ნივარაგუა). მადრიდის პრეზიდენტის ჯარებმა პარასკევს დილით დაამარცხა ინსურგენტები და აიღო ბლიუფილდსი. ჰფიქრობენ, რომ ნივარაგუას რევოლიუცია დასრულდა.

ბადენ-ბადენი. გარდაიცვალა ცნობილი ბაქტერიოლოგი ექიმი კოხი.

ბერლინი. მოვიდა იტალიის გარეშე საქმეთა მინისტრი სან-ჯულიანო.

ვენა. ბოსნია ჰერცოგოვინაში ხელმწიფის მოგზაურობის გამო „ფრემდენბლატი“ ამბობს, რომ ეს მოგზაურობა ამტკიცებს კავშირს ძველ იმპერიისა და ახლად შემოერთებულ ქვეყნებს შორის. ავსტრო-ჰუნგრეთის პოლიტიკამ ბალკანეთში 1878 წლიდან დაწყებული 30 წლის განმავლობაში მიზანს მიახწია: ამ ორ პროვინციის მოპოვებით ავსტრო-ჰუნგრეთის პოლიტიკური და ტერიტორიალური პრეტენზიები ბალკანეთში დამთავრდა. ავსტრო-ჰუნგრეთის პოლიტიკის შეურყეველ საფუძვლად ბალკანეთში სტატუსკოვს შენახვა უნდა ჩაითვალოს. ავსტრო-ჰუნგრეთს სურვილი აქვს, რომ ოსმალეთიც სხვა სახელმწიფოებთან მეგობრულ განწყობილებაში იყვეს. ის მუდამ ცდილობდა დაეცვა ოტომანთა იმპერიასა და ქრისტიანულ სახელმწიფოთა შორის მშვიდობიანობა—მშვიდობიანობა ბალკანეთზე და ბალკანეთს გარეშე—აი ავსტრო-ჰუნგრეთის პოლიტიკის პაროლი. ამით თვით „ავსტრო-ჰუნგრეთს მიეცემა შეძლება საკუთარ საზღვრებში თავისუფლად განვითარება.

რომი. ფარულ ხმის მიცემით პალატამ 188 ხმით 58 ხმის წინააღმდეგ მიიღო კანონ-პროექტი გემთა ამშენებელ კომპანიების სუბსიდიის მიცემის შესახებ.

პარიზი. ჰავასს ალჟირიდან ატყობინებენ ლიუდორთან ერთად საექსპედიციოდ გაგზავნილმა საფრანგეთის სამხედრო რაზმებმა დაანგრიეს სოფელი კსარულად კადუ, სადაც ერთმა მეამბოხე ტომმა თავი შეაფარა. რაზმებს ზარალი არ მოსვლიათ. მოწინააღმდეგეთ ბევრი მოუკლეს.

ლონდონი. რუსეთის გემი „ლიტუანია“ 1200 ემიგრანტით დაზიანებული შევიდა მდინარე ტაინში. გემი ლიბავიდან ნიუ-იორკში მიდიოდა- „ლიტუანია“ ბურუსის გამო ძალიან ნელა მიდიოდა და მოულოდნელად სამხრეთ რონალდეგის რიფებს დაეჯახა. მგზავრებს შიშის ზარი დაეცათ. საბედნიეროდ ბურუსი მალე გაიფანტა და უფროსმა გემი უკან წაიყვანა. წყალი ქვემო ნაწილში ვერ ჩავიდა. გემი მშვიდობით მივიდა ტაინში.

ფინლიანდია

ჰელსინგფორსი. სეიმმა უარჰყო უმაღლესი წინადადება 1911 წ. სამხედროს გადასახადის დადასტურების და 1910 წ. სამხედრო ფონდის შესავსებად წყაროთა ჩვენების შესახებ. კამათის დროს ძველმა ფინმა ინგმანმა ილაპარაკა სამხედრო დახმარების საჭიროებაზე და სთქვა, თავისუფალი მოაზრე რუსებიც კი უსაფუძვლოდ სთვლიან ჩვენს გაჯიუტებას ამ საკითხშიო. ახალგაზრდა ფინმა სონას კასტრონმა განაცხადა, რომ წინადადება უკანონოა და ამტკიცებდა—ფინლიანდიამ სამხედრო ბეგარის საქმეში ბევრი უკანონობა გამოსცადა და უცნაურობა იქმნება ამაზე ლაპარაკი, სანამ კანონიერობა არ დამყარდება ჩვენს ქვეყანაშიო. სოციალისტმა იტანერმა სთქვა, მილიციის გარეშე ყველანაირ სამხედრო ბეგარის წინააღმდეგ უნდა ვიბრძოლოთო, პირადი იქნება ის თუ ფულისო. სეიმმა 150 ხმის უმრავლესობით უარჰყო წინადადება.

ჰაერში ფრენა.

ვერონა. ავიატორი პოლანი ვერონიდან გაფრინდა სოლო ვერონაში და უკან დაბრუნდა.

რუსეთი

მინსკი. სლუცის მაზრის სოფელ ლესუნში 25 სახლი სულ ერთიანად გადაიწვა.

პოლტავა. სოფელ ოზერიანოში შეიარაღებული ბოროტგანმზრახველნი თავს დაეცნენ ბრუსილოვსკის სახლს. ცულით დასჭრეს სახლის პატრონი და ოთხი მისი ნათესავი.

იაკუტსკი. მდინარე ლენაზე ყინული დაიძრა.

პეტერბურგი. მიწად-მოქმედების მინისტრის ყოფილი ამხანაგი ნიკიტინი, პავლოვსკი და ბოგდანოვი სენატმა გაამართა. პავლოვსკის მიეცემა მთელი იმ ხნის ჯამაგირი, რა ხანიც სამსახურიდან იყო გადაყენებული.

კობიაკი. 14 მაისს ქალაქის გაზაპირას ბინდისას ხუთი ბოროტგანმზრახველი ველოსიპედებით და ცხენებით თავს დაეცნენ ყაზახის სახლს. დასჭრეს სახლის პატრონი, გაიტაცეს 300 მანეთი და გაიქცნენ. ხალხი გამოეკიდა.

ბელოზერსკი. სოფელ აკიშევში ექვსი ბოროტგანმზრახველი თავს დაეცა სახაზინო დუქანს. დასჭრეს მედუქნე. გაიტაცეს 50 მანეთი და გაიქცნენ. პოლიცია გამოედევნა და ერთი ბოროტგანმზრახველთაგანი დასჭრა. მან თავი მოიკლა.

ვარშავა. სენატორი ნეიდგარდტი მოსკოვში გაემგზავრა.

პეტერბურგი. ვაჭროპა-მრეწველობის წარმომადგენელთა კრების საბჭოს დარბაზში ინჟენერმა ეზიონარსკიმ ორი ტყვიით დახვრიტა თავი და გვერდში ინჟინერი ბორკენი. პოლიციაში თვითონ განაცხადა ეს ამბავი.

კიევი. რუსთა კლუბის საზოგადო კრებამ დაადგინა პროტესტი განუცხადოს ინგლისის პარლამენტს და სავაჭრო პალატების წარმომადგენელებს რუსეთის საქმეში ჩარევის გამო. პროტესტში სხვათა შორის სწერია: დღეს ინგლისელები ურჩევენ რუსეთს დაანებოს თავი ნაციონალურ პოლიტიკას და მათ დილის დანაწილების გზას დაადგეს. ამით ისინი თითქოს უარყოფენ იმ იდეებს, რომელზედაც აშენდა ინგლისის დიდება და ძლიერება. ჩვენ პატივს ვცემთ ინგლისს, როგორც მტკიცე ნაციონალურ სახელმწიფოს, დიდათ ვაფასებთ რუსთა და ინგლისს შორის კეთილ-განწყობილებას და გვგონია, რომ არც რუსეთი და არც ინგლისი არ უნდა ჩაერიონ ერთმანეთის შინაურ საქმეებში, თუ სურთ, რომ ეს ურთი-ერთობა მეგობრული იყოსო.

სამარა. ბუზულუკის მაზრის სოფელ კლიუჩში სეტყვამ 1500 დესეტინამდე ნათესი გააფუჭა.

ვარშავა. სენატორმა სამართალში მისცა საფოსტო ოლქის საქმეთა მწარმოებელი ზელენსკი, რომელიც ადგილების მთხოვნელთაგან ქრთამს იღებდა.

ოდესა. მონარქიულ ორგანიზაციების შეერთებულმა კრებამ დაადგინა—პროტესტი განაცხადოს უცხო სახელმწიფოთა რუსეთის საქმეებში ჩარევის გამო, გაეგზავნოს შესაფერი პასუხი ყველა პარლამენტებს, რომლებმაც ფინლიანდიის კანონ-პროექტის შესახებ მემორანდუმი წარუდგინეს რუსეთის მთავრობას და სთხოვენ სათათბიროს წევრებს დაიცვან ეს კანონ-პროექტი, რადგან იგი რუსეთის ინტერესებს შეესაბამებაო.

მოსკოვი. ორდინკაზე ქალაქის თავის დასწრებით სამასწეველებლო

ქართველი შანტეკლერი

ხუმრობა ერთ მოქმედებად.*)

მომქმედნი პირნი:

შანტეკლერი	ქართველი ნაკარქექია ინტელიგენტი
პატუ	ლევან ყიფიანი
ხოხობი	ქალი შლიაპოსანი
შაშვი	ვაჟა-ფშაველა
ბაყაყი	ეშმაკი
კუ	დუტუ მეგრელი
ფინია	ხაჩატუროვი
მოჩხუბარი მამალი	გ. ამირაჯიბი
ინდაური	გ. რობაქიძე
ბატი	გოთუა
ჭუკი	ბებიაშვილი
ციყვი	გ. დიასამიძე
მტრედი	სიტყვა
კატა	კიტა აბაშიძე
მაიმუნი	ახალგაზრდა მგოსანი
მელა	ახოსპირელი
ბუ	ლ. მეტრეველი
ბულბული	აკაკი
„ბარაშკა“	გრიშაშვილი
ვირი	ვინმე ქართველი მოღვაწე
ჩოჩორი	შანშიაშვილი
ყვავი	Baton
ნიბლია	ყარიბი
ხე-იასამანი	ზხეფელი
ციცირი	მიმოზა
ფარშევანგი	ახალი
აზიური დედალი	ნ. დ.
არშიყი მამალი	გვაზავა
კაჭკაჭი	რუხაძე
კიბო	კ. ტყავაძე
ჩხვინკი	ს. ხუნდაძე
კურდღელი	ნარკანი
მიმინო	ხანდამაშვილი

(სცენა წარმოადგენს ოთახს: შანტეკლერს თბილ დოგინში ტკბილად სძინავს. ბაღდინჯო უკბენს და ოდნავ გამოეღვიძება).

შანტეკლერი

საბანს ნუ ასწევთ... ოჰ, მომასვენეთ!
ძლიერ შორს არის ჯერედ ცისკარი;
თბილი ლოგინი ნეტარებაა,
იქ გველანდება წყნარი სიზმარი...
ვინა ხმაურობს?.. თქვენ თავს სირცხვილი
არ გაქვთ პატივი თქვენი მგოსნისა;
იცით ვინა ვარ?—კრიტიკოსს ჰკითხეთ!
დიდი მოღვაწე ჩვენის დროისა!
საბანს ნუ ასწევთ... ნანა მიმღერეთ!
კარგია ძილი განთიადისას;
მე თვით განიშნებთ, როს გავიღვიძებ,
განიშნებთ ჟამსა საბნის ახდისას:

კაჭკაჭი

(თავს დასჩხავის)

აწ კმარა ძილი,
მუცელზედ გდება;
ძმაო, ფუფუნი
არ შეგერგება!

პატუ

თუ თქვენ შანტეკლერს
ვერ გაადვიძებთ,
გამიშვით ვუკბენ...
ნუ დამამშვიდებთ!

(ჩუეფს. ამ დროს ხაჩატუროვი პატარა ხორცის ნაჭერს დაანახვებს და ამისკენ მიიტუნტულებს)

ბატი

ვსისინებ ბევრსა,
ვაღვიძებ ერსა,
მაგრამ შანტეკლერს,
ჩვენს ინტელიგენტს,
არ ეღირსება
დღეს გადვიძება!

(მობუზული რუსულად „разоблаченіе“-ს სწერს. ჭუკი ეხმარება).

ბაყაყი

(ჭაობში ზის და ყიყინებს)

ჩემის სატირით
თქვენ ყველა სტირით.
თვით დავძაბუნდი,
მომაწყდა კუდი.
და ჩვენს შანტეკლერს
არ ეღვიძება.
ჩემი ზახილი
არ ეყურება.

(წყაყ და უფრო თბილ ადგილს ეძებს).

კურდღელი

ჩემებრ, ძმობილო,
იქნებ მთვრალია.
მაშ დაიძინოს,
ღვინის ბრალია!
ჩემი მიმინო
დამემოწმება
მეოთხე დასი
იჩიკება.

მიმინო, ჭოტი, მელა, „ბარაშკა“

(ერთხმად მღერიან)

ლოთობა ჩვენც ხომ გამოგვიცდია,
სავსე ყანწები მთლად დაგვიცლია
მეორე დღესაც ვართ ძაბ ბიჭები,
ქეიფში ძმაო ვერ შეგვედრები!

ბუ

მე კი თქვენსავით, ოჰ, არ ვირჯები,
ვწერ ლექსად პროზას და ვიბერები
მოდით შანტეკლერს ვკადროთ სიტყვები,
იქმნებ დავუფრთხოთ ძილის ღმერთეაი.
ოჰ, რომ მწყალობდეს სატრფო გულისა
თვით ვარ მომფენი სიხარულისა!

(ნოვედას სწერს სატრფოზე)

ინდაური

მეც მაგრე ვამბობ... სოლოვიოვი...
ნამდვილად ზე-ქალს ეს ემართება,
მალალი კიბე დაბალს სჯობია...
ვეიენგერი არა სტყუვდება!
ის ნაზი არის... დაე დაიმსხვრას...
ფილოსოფიას თქვენ ვერ გაიგებთ
ვინ გაიგონა ასე ცხოვრება...
მაიმუნობას მსწრაფლ შეითვისებთ

(გაბრუებული მიდის)

კუ

(ზურგზე მრავალი ხედა-ნაწერი ჭკიდია).

ფილოსოფოსო, სად მიბრძანდები?
მოიცა, ძმაო, თან გამოგყვები.
შენსა მიზანსა მეც კი მივსწვდები,
ზურგსა მიმძიმებს ხელთ-ნაწერები.
მაქვს პოემები, კარგი დრამები.
თხოვნა მივეცი მე გამგეობას,
მაგრამ მათ დადგმას ვერ ვეღირსები;
მოდი, ჩვენ მაინც გადავიკითხოთ.
შევაქოთ ძმაო, ნუ გამიწყრები.

კატა

(რაც დაინახავენ ზოგიერთი ახალგაზრდა ბედურა მგოსნები ჯატს,—გაურბიან).

ბატონო, მაგას
დავცემ თავზარსა;
ლდეს საბრალოდ
ჩავჭიდებ კლანჭსა
ცუდად კნავიან,
ან როგორ წერენ;
ლსინი ჩანგსა
უშნოდ აღერენ.

ხე-იასამანი (გაბრაზებულია).

შენ პარტიულად
დაჰყოფ პირუტყვებს!

ფარშევანგი.

და ცოდვას არც ერთს
არ მიუტევებს!

ციცირი (იასამანს).

ოჰ, რა კარგი ხარ იასამანო!

ხე-იასამანი.

შენც ლამაზი ხარ, მეტად საამო!

(ციცირი ხე-იასამანის ჩრდილში შეეფარება და აქებს მასპინძელს, ხე-იასამანიც ციცირს გუნდრუკს უკმევს.

ფარშევანგი.

აწ გაგხმობიათ ორივეს ძირი,
მე მაგას ვჩივი და მაგას ვსტირი!
თქვენ შანტეკლერი მოგწონთ მაშინა,
თუ თკის ყვირილით სხვა შეაშინა.
მისი გალობა მე კი არ მომწონს,
ეგ მომღერალი სჯობს რომ არ იყოს,
ბალმონტს არ ვაქებ, მიმწონს როდესაც
კოხტად იძახის დილით „ყიყლიყოს“!

მიმოზა.

ძველი მწერლებიც მაგრე მღეროდნენ
ახლა უნდა სთქვან: „კა-კა-კი-რე-კი“!
დაე უარჰყოს თავის ნაცია,—
შვების ზარისა იყოს დამრეკი.

აზიური დედალი.

აწ ჩემი თავი მიტომ არ მოგწონთ,
რომ თქვენ გემოზე ვწერ ალარასა;
როსტან ქურდია! გაფიცებთ ყველას
ხაჩატუროვის თეთრ ჰალარასა!

ციყვი (ფაციფუციით დახტის).

ოჰ გამარჯობა, ჩემო ძვირფასო! (ეთხოვება).
მშვიდობით იყავ! საქმე მაქვს დიდი!
უნდა დავშორდე ჩემსა სამშობლოს!
ვნახო ევროპა და გავდო ხიდი!

(მიდის, შეხვდება მეორეს)

კარგია შეგხვდი!..—ნამსხვრევსა ვწერავ!

(სხვას შეხვდება).

ოჰ გამარჯობა, მსურდა მენახე;
მშვიდობით იყავ, მივდივარ სხვაგან...
რა ჩხრეკა იყო! დაგვიგეს მახე!

(საჩქარად ხელს ჩამოართმევს და მიდის. შეირბენს დრამატიულს საზოგადოებაში, გაჭართა ბიუროში, წერა-კითხვის საზოგადოებაში, კეფე-შარიზში. შეხვდება ერთს, მეორეს, მესამეს, ბოდოს მიშა დობჯანიძეს, რომელსაც ძალდა გულზე მიუსვენია და ჩაოტნის. ადტაცებული ჩაითხავს):

ოჰ გამარჯობა! კარგი ძალლია!
რედაქციაში მიმეჩქარება;
წერილი მივეც დასაბეჭდავად
და კი არ ვიცი რა ემართება!
მე მიმიწვიეს ახალ გაზეთში,
არც ვიცი მისი მიმართულება!
მშვიდობით ძმაო! სხვაგან საქმე მაქვს...
ოჰ დღეს რა ნატვრა ამისრულდება!

---

*) ამ ხუმრობას დრამატიული საზოგადოება დასდგამს 25 მაისს არტისტების გამოსაცდელ წარმოდგენად. ამ დღეს გამოიჩვევა, თუ ვინ მიიღებს პირველს „პრიზს“ და ვინ დაინიშნება მდივად სეზონში მოთამაშედ. გარეშე მაყურებელნი არ დაესწრებიან.

სახლის საფუძველი უკვე ჩაჰყარეს. შენობას აშენებს მოსკოვის სამასწავლებლო ინსტიტუტთან არსებული საერთო დამხმარე საზოგადოება. შენობისთვის ფული უცნობმა შესწირა.

ნოვოჩერკასკი. მოქალაქეთა კრებამ დაადგინა, სთხოვოს მთავრობას გახსნას ნოვოჩერკასკში სამასწავლებლო მიწის მზომელთა სასწავლებელი. შესაფერ შუამდგომლობისათვის პეტერბურგში იგზავნება დეპუტაცია.

პეტერბურგი. გუშინ მოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა საიმპერატორო ოპერის მომღერალი ქალი კუზა.

კიევი. უკრაინელ მწერალ შევჩენკოს საფლავზე ძეგლის ასაგებად შემდგარმა კომისიამ განიხილა რუსეთის სხვა და სხვა ქალაქებიდან, დასავლეთ ევროპიდან და ამერიკიდან გამოგზავნილი ძეგლის 60 პროექტი. კომისიამ დაადგინა, არც ერთ ამ პროექტთაგანს არ მიუსაჯოს ჯილდო და ახალი კონკურსი დანიშნოს.

პოჩაევიდან იუწყებიან — უკვე შეუდგნენ 1651 წელს ბერესტეჩკოსთან დაღუპულ ყაზახების საფლავების თხრას. პოულობენ მრავალ ისტორიულ ნივთებს.

მოგილევი. სენენის მაზრის სოფელ კუხარევში ცეცხლში დაიწვა მეექვსე ოლოით და ოთხი ბავშვით. დამწვარ გვამებზე ძალადატანებით სიკვდილის ნიშნები აღმოაჩინეს. ფიქრობენ რომ მკვლელობა სამეზობლოს მუშებმა ჩაიდინეს.

მოგილევი. ჰომელში 38 საკრედიტო დაწესებულების წარმომადგენელთა კრებამ თხუთმეტამდე საკითხი განიხილა. სხვათა შორის საკრედიტო საქმის გასავრცელებლათ კრებამ სურვილი გამოსთქვა, რომ საკრედიტო დაწესებულებათა ცენტრალურ ბანკთან დაარსებულ იქმნას ცენტრალური სპენსიო კასა, კავშირი დაიჭირონ სხვა სახელმწიფოებთან და აგვისტოში ბუღალტერთა კრება მოიწვიონ.

ვლადივოსტოკი. სოფელი ვლადიმიროალექსანდროვსკს ხუნხუზებმა ღამე სროლა აუტეხეს. არიან დაჭრილები ჩინელები და რუსები. ყაჩაღები მიიმალნენ.

პირიატინი. კიევ-პოლტავის ლინდაგის 143 ვერსზე ვაგონების გაწყვეტის გამო გადაბრუნდა საქონლის მატარებელი. დაიმტვრა სამი ვაგონი. საქონლის მატარებლების მიმოსვლა შესწყდა. სამგზავრო მატარებლებით მოძრაობა გადაჯდომით სწარმოებს

ლოძი. ჭლექთან მებრძოლმა ლიგამ დიდის ამბით გახსნა ამბულატორია და მუზეუმი ექიმ იონშერის სახელობაზე.

ნოვგოროდი. დაიწვა პეტროვის სახერხი ქარხანა. ზარალი დიდია.

ხ ო ლ ე რ ა

პოლტავა. გრადიჟში ხოლერით ავად გახდა ერთი.

კერჩი. იყო ორი შემთხვევა ხოლერით ავად გახდომისა.

კიევი. ერთი კვირის განმავლობაში ხოლერით ავად გახდა 15; მოკვდა 3, ავათ არის 7; გუბერნიაში ავად გახდა 12, მოკვდა 8, ავად არის ოთხი.

ახალი ამბავი

ტ ფ ი ლ ი ს ი

✦ **სომხურ დრამატიულ საზოგადოების კრება.** 16 მაისს სომხურ დრამატიულ საზოგადოების წევრთა წლიური კრება მოჰხდა. პირველად კრებამ ფეხზე ადგომით სცა პატივი არტისტის ქალის კომისარჟევსკაიას და ამას წინად მოკლულ წევრის მელიქ-აივაზოვის ხსოვნას. უკანასკნელმა, როგორც ვიცით საზოგადოებას ანდერძით 5.000 მანეთი დაუტოვა. შემდეგ დამტკიცებულ იქმნა მიმდინარე წლის სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვა, რომელიც უდრის 13,200 მანეთს. ხანგრძლივი კამათი გამოიწვია არტისტის აბელიანის განცხადებამ, რომელიც მომავალ სეზონისთვის დასის შესადგენად საზოგადოებას 3.000 სთხოვს. დასი ერთს თვეს ტფილისში გამართავს წარმოდგენებს და შემდეგ პროვინციაში იმოგზაურებს. საგნის საბოლოოდ გადაწყვეტა კრებამ საგანგებო კომისიას მიანდო. დანარჩენ კითხვების განხილვა შემდეგ კრებისათვის გადაიდო.

✦ **მკვლელობა.** 16 მაისს, საღამოს შვიდს საათზე, სლეპკოვის ქუჩაზე, ზელნიცკის სახლის ეზოში ამავე სახლში მცხოვრებმა ინჟინერმა ვლადიმერ სერგეს-ძე კოლიუბაკინმა ლაპარაკის დროს რამდენჯერმე ესროლა რევოლვერი „ბრაუნინგის“ სისტემისა ნამესტნიკის კანცელარიის საქმის მწარმოებლის უმფროს თანაშემწეს ნიკოლოზ ფედოტის ძე ვებერს, რომელიც დაიჭრა ტყვიით ბეჭსა, გულსა და კისერში. დაჭრილი მიხეილის საავადმყოფოში გაგზავნეს და იქ გარდაიცვალა. კოლიუბაკინი შეიპყრეს. მას რევოლვერის ტარების ნებართვა აღმოაჩნდა.

✦ **დრამატიული დასი.** როგორც გადმოგვცემენ, რომ ქართულ დრამატიულ დასის საქმე, რომელიც ამ ჟამად დასავლეთ საქართველოში მოგზაურობს, კარგად მიდის. დასმა ჯერ ჯერობით გამართა წარმოდგენები ჭიათურაში, ყვირილაში, სამტრედიაში, ფოთში და სხვა ალაგებში. დასს მეთაურობენ ვლ. მესხიშვილი და კ. მესხი.

✦ **დაჯარიმება.** გუბერნატორმა 200 მანეთით დააჯარიმა ტფილისის მცხოვრები პავლე გონჩარაძე, რომელმაც მოსწავლენი თავის დუქანში შეუშვა. თუ ჯარიმას არ გადაიხდის, ორი თვით დააპატიმრებენ.

✦ **ქართული ლექცია.** კვირას, 23 მაისს, ზუბალაშვილების სახელობის სახალხო სახლში ექ. ვ. ღამბაშიძე წაიკითხავს ქართულ ენაზე ლექციას—„მტრები ადამიანის ორგანიზმისა“.

✦ **ბათუმი.** 15 მაისს, ღამე ბოროტგანმზრახველნი დაეცნენ ბათუმის თოფის წამლის საწყობ სარდაფებს. ბოროტგანმზრახველნი უკუაქციეს, რის შემდეგაც ისინი მიიმალნენ.

✦ **მკვლელობა ახალქალაქში.** ახალქალაქიდან გვატყობინებენ. 17 მაისს, ღამე კლუბიდან სახლში დაბრუნების დროს მოჰკლეს ადგილობრივ ხაზინის ბუხჰალტერი ბარსეგოვი. მკვლელობის მიზეზი პირადი შურის ძიება უნდა იყოს.

✦ **ბოროტ-მოქმედებათა რიცხვი.** აპრილის განმავლობაში ტფილისში 110 ბოროტმოქმედება მოხდარა, რომლის გამოც ადგილობრივ 33 კაცი დაუჭერიათ. ეჭვით შეუპყრიათ 29 კაცი. წინად ჩადენილ ბოროტ-მოქმედებათა გამო ამ ხნის განმავლობაში შეუპყრიათ 19 კაცი. შეუპყრიათ აგრეთვე 12 ადმინისტრატიულად გადასახლებული და თავის ნებით დაბრუნებული.

✦ **შეწირულება.** არ. ნ. მილოვმა სომხურ დრამატიულ საზოგადოებას აღუთქვა ყოველ წლივ ასაასი თუმანი ხუთი წლის განმავლობაში. საზოგადოებამ მილოვს მადლობა გადაუხადა და თავის საპატიო წევრად აირჩია.

✦ **ჯილდო.** როგორც „გოლოს მოსკვი“ გადმოგვცემს მთავრობას ოფიციალურად გადაუწყვეტია, რომ 8000 მანეთს მისცემს განთქმული ყაჩაღი აბრეკ ზელი-ხანის, ხოლო 600 მან. აბრეკ აიუმა თამაევის მკვლელს ან დამჭერს. ეს ყაჩაღები თერგის ოლქში დათარეშობენ და იქაურობას იკლებენ.

✦ **რევიზია.** როგორც გადმოგვცემენ ახლო მომავალში კავკას. საინტენდანტოს სენატორულ რევიზიას დაუნიშნავენ. რევიზორის ვინაობა ჯერ-ჯერობით დაფარულია. ნ. რ.

✦ **შეფასება.** უძრავ ქონების შეფასებაზე მუშაობა ტფილისში 20 მაისს დაიწყება.

✦ **შირვანშადეს იუბილეი.** სომხურმა დრამატიულმა საზოგადოებამ გადასწყვიტა იუბილეი გაუმართოს სომხის ცნობილ დრამატურგ შირვანზადეს მისის მოღვაწეობის 35 წლის შესრულების გამო.

✦ **გადასახლებულთა შეპყრობა.** პოლიციამ ტფილისში შეიპყრო ალექსი გამყრელიძე და ნიკოლოზ კურდეკიძე, რომელნიც გადასახლებულნი იყვნენ.

✦ **უპასპორონი.** ქალაქის სხვა და სხვა საპოლიციო უბანში პოლიციამ შეიპყრო: 15 მაისს 30-დე უპასპორტო, ხოლო 16 მაისს 110-დე.

მოწერილი ამბები

სოფ. მეჯვრისხევი (ბორის მაზრა). საუცხოო ზამთარ გაზაფხულის ამინდებმა სოფელს ხელი კარგად შეუწყო. წრეულს კარგს მოსავალს კამოვედით, თუ მომავალში სეტყვამ არ გაბეტრუკა იმედები. ამას წინად, როგორც გაგიგონიხარ, ახლო მდებარე მთის სოფლებში დიდი სეტყვა მოსულა და თანაც სოფ. დგარებში (მთაშია) მეხს ერთი კაცი უმსხვერპლია..

ადგილობის უქმეებმა და მასზე მოულოდნელ დღეობებმა, როგორც თვით მეჯვრისხევში, აგრეთვე ახლო-მახლო სოფლებში სრულიად მშვიდობიანად ჩაიარა. თვით მეჯვრისხევი ხომ განსხვავებულია თავისი მშვიდობიანი ცხოვრებით. ყოველ შემთხვევაში ამ უკანასკნელ წლებში აქ ისეთი არაფერი მოხდარა, რასაც შესძლებოდეს ადმინისტრაციის უკმაყოფილების გამოწვევა. მეჯვრისხეველებისადმი, მიუხედავად ამისა როგორც გავიგეთ, მეჯვრისხევს მაინც ენიშნება მთავრობის მამასახლისი. მიზეზათ სოფ. ფლავში მოხდარ მკვლელობას (თავ. ერისთავის) ასახელებენ, მაგრამ ჯერ ერთი სოფ. ფლავი შეჯვრისხევიდგან 8 ვერსის მანძილზე მდებარეობს, შეორეც ამ სოფ. უკვე დანიშნა მთავრობის მამასახლისის თანაშემწე.

ამას წინად მეჯვრისხევის მცხოვრებთა ერთმა ნაწილმა შუადგომდობა ადრა, სადაც ჯერ არს სასოფლო საბანკო სესხედიტო ბანკის დაარსებაზე. ვინძლო ამნაირ ბანკის დაარსებით სოფლის უღარბესი ნაწილი გაუსხლტეს ხარჩების ბრჭყალებს; მაგრამ [გი, რომ ზოგან ეს ნორჩი დაწესებულებაც, როგორც „დროების“ ცხინვალელი კორესპონტი, გადმოგვცემს, უნგევს, თავის დანიშნულებას. მეჯვრისხევის ინტელიგენცია ახლო მომავალში მოელის ბიბლიოტეკა-სამკითხველოს გახსნას, ბარათოვს.

უნდა აღინიშნოს, რომ მთელი მეჯვრისხევის რაიონი ნამეტანი შეწუხებულია უექიმობით. კორ-ცხინვალის ახლო ექიმი არ არის. სასურველია ზაფხულობით სასკარაკოთ ბინეტ გვეწვიოს ვინმე ექიმი. უეჭველია საკმაო შემოსავალი ექნება ერთს ექიმს განსაკუთრებით ზაფხულობით, რადგანაც ადგილობრივი მცხოვრებლების გარდა მეჯვრისხევში ერთობ შეშეკუდი ბუნების და სადი ჰაერის წყალობით მრავალი მოაკარაკე იერის თავს ზაფხულობით. მასთან აქ კარძო აფთიაქიც არსებობს. მიმოსვლა კორ-მეჯვრისხევ შუა ძალიან გაადვილებულია. კარგა ეტლებისა, რომელნიც მეჯვრისხევში 3—3½ მან. ამოდიან კორიდგან, ომნიბუსის ეოფვდდიორი მიმოსვლა წარმოებს, რომელზედაც ბილეთი სამი აბაზი დირს. ამავე ომნიბუსით ეოფელ დღე მოგვდის ფოსტაც. ასე რომ ტფილისის ფურნად-კაზეთობა გამოსვლის დღის ექვს სათზე უკვე აქ გვაქვს. X.

ხარბინი. 22 აპრილს აქ გაიმართა ქართული სადმო ქართველთა ურთიერთ შორის დახმარების სასოგადოების ფონდის გასაძლიერებლად. სადამოს პროგრამმა მეტად ფართე იყო. იმაში შედიოდა უკანასკნელი მოქმედება „სამშობლოდან“, სიმფონიური მუსიკა სხვა და სხვა ქართული, რუსული, და სომხური რომანსები და დუეტები, დეკლამაციის წაკითხვა ქართულ და რუსულ ენაზე, ქართული ხორო ხალხური სიმღერებით, ფეკერი სტენაზე, ტოტხალი სურათები „ვეფხვის-ტყაოსნიდან“, და სხ. მიუხედავად ამისა სადამოს მეტის მეტად ფერმკრთალად ჩაიარა.—სტენის „მოუგვრეები“ იმ ნაირათ თამაშობდნენ თავიანთი როლს, რომ [გეგონებოდათ ბირველი კლასის მოწაფეები, სუსტად მომზადებული, გამოცდელ კომისიის წინაშე წამდგარნი. კარგი იყო მხოლოდ ქ-ნი კრეკლიშვილისა ქეთევანის როლში,

---

ვ ი რ ი

(ეგელას ერთგულად ემსახურება. ზურგზე აკარებული საქმეები ჭკიდია).

მე მუდამ ვშრომობ დაუღალავად,
თავს არა ვზოგავ, ვათენებ ღამეს;
ვფიცავ, სიცოცხლეს არ დავიშურებ,
თუ კი ჩემს ხალხსა მივცემ სიამეს.
გამოცდილი ვარ,
დამიგდეთ ყური;
არვინ დამრჩება
დღეს უმადური.
მოდით შანტეკლერს
მძინარა ოხერს
მაგრა ამოვცხოთ ჩვენ ნიშადური.

ჩ ო ჩ ო რ ი

დავიყროყინებ და შევაშფოთებ,
ერთ ორსა ტლინგსა ზურგს შევთავაზებ.

მ ო ჩ ხ უ ბ ა რ ი მ ა მ ა ლ ი

(სხვებს უსასინებს)

დაჭკარი მუშტი, მაგრა დაზილე,
და შანტეკლერი გამოაფხიზლე.

(ეგელა შანტეკლერს მიესვა. შანტეკლერს კამოეღვიძება და თვალებს იფშვნეტს).

შ ა ნ ტ ე კ ლ ე რ ი

რა გინდათ ჩემგან? სიდან მოსულხართ?
სჯობს თქვენისთანა ქვეყნად არ იყოს!
არ იცით განა, მაშინ თენდება,
როს დავიძახებ მაღლა „ყიყლიყოს“?
განცხრომით ვიყავ და შემაშფოთეთ,
ძილი არ იცით, ყველას სჯობია?
მე ვარ მზის შვილი: მას ვუგალობებ
და ჩემი სატრფო მთის ხოხობია!

ხ ო ხ ო ბ ი

(გულში ეკვრება და უცხო ენაზე ელაპარაკება)

მეც შენთანა ვარ, ჩემო სინათლევ!
„მიყვარხარ“ გეტყვი მუდამ ამასა;
ვიცი, მიყიდი ახალ შლიაპას,
და შემიკერავ „მოდის“ კაბასა!
შვილებს აგიზრდი უცხო ენაზე
და დავავიწყებ ვალსა მშობლიურს!

მ ი მ ო ზ ა

ეგ მეტის მეტად კარგი იქმნება!
შეეგუვება აზრსა მსოფლიურს!

ა რ შ ი ყ ი მ ა მ ა ლ ი

(ხოხობს ეალერსება)

მე შეგქმნი დევსა!
ბორკილთ დამსხვრევსა
რავქნა გოგონავ,
ესვალად მდევსა!

ბ ა რ ა შ კ ა

ბე, ბე, ბე, ბეე!..
შემიყვარდა მე.
ვიგრძენ სიამე...
შენ გენაცვალე,
რისთვის გამცვალე.
ცხვირზე მიკბინე
და დამიძინე.
ანუშკაჯან ჰაჯან, ჰაჯან!
არ შაგცივდეს ბარაშკაჯან!

შ ა ნ ტ ე კ ლ ე რ ი

მე მუდამ ვმღერი, თქვენ ყველას გატკბობთ,
როს განთიადი მოახლოვდება!
მე ვქმნი ყველაფერს: სიკვდილს, სიცოცხლეს!
როდესაც ვყივი, მაშინ თენდება!
ვინ გადმეღობოს?—თავხედი თუ სადმე იქმნება!
ქია უგვანო ფეხით გზაზე გაისრისება!
მე ვარ ზეკაცი! აღშფოთებულ სულსა ვამშვიდებ!
ძველს ნანგრევებზე ჩემს სამეფოს ხალვათს ვაშენებ,
ოჰ მზეო, მზეო! გიგალობებ—ამობრწყინდები,
მე რომ არ ვიყო, შეგრცხვება და არ გამოსჩნდები!
მე განვიზრახე დიადი აზრი
რუსულ გაზეთსა გამოვცემ კვირას
შემოვიერთებ ქართველ მოღვაწეთ,
ყველა ჩემს სიტყვით თავსა გასწირავს.

(რუსულს გაზეთს ჭიმნს უმღერნ. ქართველი მოღვაწენი ცხენ სწვდებიან რუსულ სიხარულით გაზეთის ხსენებაზე).

ყ ვ ე ლ ა ნ ი,

ოჰ რა კარგია, დიდად საქები,
ჩვენში გაზეთი რუსულ ენაზე.
იგი მოგვიტანს დიდს სარგებლობას
სახელს გაგვითქვამს მთელს დუნიაზე.

მოჩხუბარი მამალი (შანტეკლერს),
შენ მხოლოდ ხოხობს თავსა აწონებ,
გინდა მოიგო მაგ კვეხნით გული;
მე თვით ვცემ გაზეთს. დუელში გიწვევ,
ან და დავბარტყათ მუშტი, ქებული!

(ერთმანეთს ეტიდებიან რომელმა გამოსტეს გაზეთი რუსულ ენაზე. მეორე დღეს ეოფელ სოფელში გამოვა რუსულ ენაზე გაზეთი. შანტეკლერი და მოჩხუბარი მამალი დასარტყმელად მიიწევენ. სხვები აშველებენ).

ყ ვ ა ვ ი.

დეგენერატნო! აბა იჩხუბეთ
და საქართველო მით აშენდება.
ფუი თქვენ თავსა, ფუი თქვენ კალამს!
თქვენთან ცხოვრება არ შეიძლება!

ფ ი ნ ი ა.

(უხარიან ქართველების ერთმანეთთან ჩხუბი. უეფით აქებენ)

თქვენ ერთმანეთსა ოდეს გადასჭამთ,
დიდი ქონება მე ერთს დამრჩება!
გიჟი ვრაცუა როგორ მოიხმა ის,
მადა გახსნილსა მე შემერგება!

(კაკრეჭილ მდედელს, ნორდს და სხვა თანამშრომლებს უსვამ ქართველებზე)

შ ა ნ ტ ე კ ლ ე რ ი

მე მეურჩებით, თქვენთვის რომელსაც
სული მიღელავს და მიშფოთდება?
ჩემსა გალობას არად აფასებთ,
ამაგი დიდი უქმადა რჩება!
მე თქვენ აგიგებთ ოქროს კოშკებსა,
უცხო მტერს მედგრად შევებრძოლები;
ჩემს ერს სხვა ერზე მაღლა ავიყვან,
რომ ქალაქს ჰგვანდეს ქართველის სოფლები!
იქვე გამოვცემთ რუსულად გაზეთს
სამოთხის მსგავსად ავაყვავილებ;
თუნდ შვიდსა მზესა ცად გავაბრწყინებ
როს მოხდენილად მე დავიყივლებ.
ყველას ხანგრძლივსა სიცოცხლეს მოგცემთ,
ნარს ვარდად გიქცევთ და შხამს შარბათად;
წმინდა იდეალს; თავისუფლებას
მე თქვენ გაგიხდით წესად, ადათად!
მუდამ დავიცავ კონსპერაციას.
სიმდიდრეს მივცემ ჩემსა ნაციას.

(ეგვირის)

აწ გიხაროდეთ ჰოი ქართველნო,
მე მოგანიჭებთ თავისუფლებას;
ჩემს ძლიერებას ვინ შეედაროს?
მტერს მალე მივცემ დიდს მწუხარებას!

ხოხობი. (მოხიბლული ეალერსება)

ვიშ რა კარგი ხარ
და გამბედავი!
შენ გენაცვალოს
დღეს ჩემი თავი!

შ ა ნ ტ ე კ ლ ე რ ი

შემომქმედი ვარ,
მეტად ძლიერი;
მიტომ მაფასებს
მშობელი ერი!
მე ამაყი ვარ,
შეუპოვარი;
ყველას აქვს ჩემთან
დღეს სათხოვარი!
მე უნდა მოვსპო
გლოვა, ქვითინი;
თავზე დავიდგა
დაფნის გვირგვინი.
ოჰ, რას არ ვიზავ,
ჯერ დამაცალე!
ნუ დამივიწყებ
შენ გენაცვალე!

(ეგვირა ეალერსება ხოხობს, ხოხობი ეალერსებს ეგვირას. ეგვირა ეალერსებს ანტეკლერს, ანტეკლერი ეალერსებს ეგვირას. ეგვირა ეალერსებს

სადამოს ქართული ნაწილი ძლიერ უსიამოვნო შთაბეჭდილებას დასტოვებდა ბ. ა. კოკაიას ბავშვებს რომ არ გამოეკეთებინათ საქმე. მათ გამოსვლას სცენაზე საზოგადოება ხანგრძლივი ტაშის კვრით მიეგება. ერომა დაუკრა კიტარა და შეორემ ავომპანიმენტი გაუკეთა მანდოლინაზე. მომხიბლავი იყო მათი სიმღერაც მშვენიერი ბავშვური ხმით; საზოგადოების ადტაცებას საზღვარი არ ჰქონდა და და თვითოეული სიმღერას დასრულებული bis-ის ძახილით ხელმეორედ ამეორებინებდა ბავშვებს. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს გვერდით, სამოქალაქო თეატრში, იმავე სადამოს ცნობილმა მეშ წარმოდგენა გამართა. მაინც ქართული სადამოს სავმაო საზოგადოება დასწრო და საქმემ ნივთიერად კარგათ ჩაიარა.—მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენ გვავიწყდება, რომ ეროვნულ საქმეს, კარგა ნივთიერისა, მეორე მხარეც აქვს—მორალური, რომელსაც შეტი ეურადღება უნდა გაუთხოვოთ, მე მინდა ვთქვა, რომ ეროვნულ საქმეს გულმოდგინება და მომზადება სჭირდება. კარგა ამისა, საჭიროა საზოგადოებრივი დისციპლინა. როგორც ანტრაკტების დროს, აგრეთვე ფარდის ასდის შემდეგაც. სცენაზე ისეთი არეულობა იყო, რომ ვერაფერის გზით ვერ გაგიგებდით, ვის რა დანიშნულება ჰქონდა, ვინ რას ხელმძღვანელობდა: ეველანი დარბოდნენ, ფუტიფუტობდნენ, ეველანი თავ-დარეულ იძლეოდნენ, საქმის გაბმეულები კი არავინ იყო.....

განდეგილი.

თეატრი და ხელოვნება

სალიტერატურო დილა. კვირას 16 მაისს, დილის 12 საათზე ქართულს გიმნაზიაში გაიმართა ლიტერატურულ - მუსიკალური დილა. პროგრამმა ძლიერ მრავალ მხრივი და შინაარსიანი იყო: წაკითხულ იქმნა რამოდენიმე ლექსი ცნობილ ქართველ და რუსს მგოსნებისა, შესრულებულ იქმნა ინსტრუმენტალური და ვოკალური პიესები ხოროს, ორკესტრის და სოლისტების მიერ. გიმნაზიის პატარა მოწაფეებმა თითქმის უნაკლულოდ გადმოსცეს შედარებით ისეთი სერიოზული მუსიკალური ნაწარმოებიც, როგორიც არის შუბერტის „მენუეტტო“, ჩაიკოვსკის სიმფონიერ „ინტერმედია“ (ოპერ. „პიკის დამიდან“), მისივე „მელანქოლიური სერენადა“ და სხ. მაყურებლებზე ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა ბ. ა. ყარაშვილის „ბალეტის სცენამ“ მისი ოპერიდან ამოღებულმა („ვეფხის ტყაოსანი“), რომელიც ხოროომ და ორკესტრმა შეასრულა. რამდენადაც ამ პატარა ნაწყვეტით შეიძლება გავსაჯოთ ყარაშვილის მუსიკას უცილობელი ნიჭის და ორიგინალობის ბეჭედი აზის: ის ნაზია და მელოდიური, და მდიდარი ნაციონალური ელემენტებით.

საზოგადოება დილას ბლომად დაესწრო და ძლიერ ნასიამოვნები დაიშალა.

კვირას, 16 მაისს ქართულ თეატრში ბ. კ. ფოცხვერაშვილმა გამართა სალამო. მიუხედავად მეტად დიდი ფასებისა ქართულმა საზოგადოებამ გაავსო თეატრი იმ იმედით, რომ დიდ სიამოვნებას მიიღებდა ახალგაზდა მუსიკოსის ნაწარმოებებიდან; მაგრამ იმედი სავსებით არ გაუმართლდა. განსაკუთრებით სუსტი აღმოჩნდი კ. ფოცხვერაშვილისავე ორ მოქმედებიანი სცენები ჩვენი სტუდენტების ცხოვრებიდან „აშენდა საქართველო“, რომელიც მოკლებულია თითქმის ყოველგვარ მხატვრულ ღირსებას და მასთან ტენდენციურიც არის. ვრცელ წერილს ამ სალამოს შესახებ მოვათავსებ ხვალინდელ ნომერში.

კრიტეს საკითხი

„ბერლ. ტაგ“. ცნობით ქვეყნების დიპლომატები არწმუნებენ კრიტელებს დასთანხმდენ საფრანგეთის წინადადებაზე, რომლითაც კრიტელებს მეტად ფართო ავტონომია ეძლევათ, მხოლოდ ოსმალეთის ქვეშევრდომებად უნდა ითვლებოდნენ. კრიტელებს იმასაც ეუბნებიან, რომ ეხლა თუ მიიღებს ავტონომიას, რადესაც ოსმალეთი ისეთ შინაურ კრიზისს განიცდის, თორემ შემდეგ როდესაც ოსმალეთი ფეხზე დადგება და გამაგრდება შეუძლებელი და იქნება ავტონომიის მიდებაო. კრიტე რომ საფრანგეთის პროექტს დაეთანხმოს ვენიზელოს ეხლავე „კრიტეს მთავრად“ გამოაცხადებდენ და ვენიზელოსის მდგომარეობა იგივე იქნებოდა, როგორიც კუნძულ სამოსის მთავრის.

იმავე კაზეთის ცნობით ოსმალეთის მთავრობამ ხელახლა მიმართა დამბა რეს ელჩებს და შეატყობინა, რომ შეუძლებელია მოთმენა; კრიტეს გამოურკვეველი მდგომარეობის ასე დასვნება შეუწყნარებელია რადგან ოსმალეთი შიგნით დიდი მოდიტიკური კრიზის განიცდისო. კრიტეს საკითხის გამწვავება ბოლკანიაში ბევრს მოიქმა მოთქმასა ბადებს ოსმალეთის წინადმდეგ. მაგალითის შეურიგებელი აგიტატორები ურჩევენ ბოლკანიას ისარგებლოს ოსმალეთის გაჭირვებულ მდგომარეობით. რიფაად-ფაშას დაყენებული აქვს დონდონში ეოფნის დროს სერიოზულად მელაპარაკოს კრეის და ეიშელს რომ კრიტეს საკითხის შესახებ უფრო აქტიური ნაბიჯი გადასდგან. ოსმალეთის მთავრობა თანახმაა კრიტეს ავტონომია მისცეს, მხოლოდ აუცილებლად კრიტელები ოსმალეთის ქვეშევრდომად უნდა ითვლებოდნენ. ოსმალეთის მთავრობა სასურველად სცნობს, რომ ავტონომიურ კრიტეს ბერძენ კუბერნატორად მაჰმადიანი იყოს.

ასეთ ცნობებიც, ბერლ. ტაგებ“-ში. რუსეთის გაზეთების ცნობით ოსმალეთის ხალხი მეტად აღშფოთებულია კრიტელების საქციელით. ახლა ოსმალთა პარტიის ხელმძღვანელებს უთქვამთ, რომ ოსმალეთის ფლოტი კრიტეს სანაპიროებისაკენ გაიგზავნა ამ ფლოტში 32 სამხედრო გემია, მთავარსენდმძღვანელობა ჩაბარებული აქვს ვიდიმესტოიეს, რომელსაც ნაბრძანები აქვს კონვენციაკენ გაემართოს, მოსთხოვოს კრიტელებს მორჩილება და თუ კრიტელებმა უარი სთქვეს, ქალაქს უმბარები დაუშინოს. გაზეთი „ტანინი“ მოუწოდებს საზოგადოებას, რომ ოსმალეთის გემი სუდის ნავთსადგურში გაჩერდეს და ელოდეს კრიტელების პასუხს. გაზეთი ამბობს,-თუ დამმარე სახელმწიფოებს არა სურთ დაიცვან ოსმალეთის უფლებანი მაშინ თითონ ოსმალეთმა უნდა დაიცვას თავის თავი.

რადომში უკვე დაწყო ბოიკოტი, საბერძნეთის საქონელს აღარა ყიდულობენ და არც ჰყიდიან. მაჰმუთ-შევკეთ-ფაშას მოდაპარაკება აქვს მამართული ადნენელებთან და განზრახვა აქვს ბევრი რამ დაუთმოს მათ, ოდონდ სქმე როგორმე გათავდეს რომ ჯარი თავისუფალი იყოს. თუ კრიტეს საკითხის გამო შეიარაღებულ ძალის ჩარევა იქნება საჭირო. ყველანი დარწმუნებულნი არიან, რომ მდგომარეობა მეტად გამწვავებულია და შეუძლებელია უბრძოლველად ჩაიარეს საქმემაო.

„კასპს“ სტამბოლიდან დეპეშით ატყობინებენ, მდგომარეობა მეტად გამწვავდა. ოსმალეთმა გამოაცხადა სამი კორპუსის მობილიზაცია. ეს კორპუსები მონაწილეობას იღებდნენ საბერძნეთის ომში. ამგვე გაზეთს პარიზიდან დეპეშით ატყობინებენ, საფრანგეთის მინისტრი ბიშონი და ინგლისის გრეი შეთანხმდენ კრიტეს საკითხის შესახებ. მაჰმადიანმა დეპუტატებმა მონაწილეობა უნდა მიიღონ კრიტეს სახალხო კრებაში, წინადადებ შემთხვევაში კრება დათხოვნილ უნდა იქნას. თუ კრიტელები რაიმე წინააღმდეგობას გაუწევენ, ძალა უნდა იხმარონ მათ დასაშორებლად. კრიტეს ამბები დიდად აღელვებენ ბოლკარელებს. როგორც ამბობენ, ბოლკარიის განზრახვა აქვს მოითხოვოს კომენსაცია, თუ საბერძნეთის მიერ შეერთებული იქმნა ეს დიდი კუნძული. რიფაატ-ფაშა დეპეშით იუწყება დონდონიდან რომ საბერძნეთის მეფეს გეორგი I რომელიც ამ ჟამად დონდონში არის, მოდაპარაკება დაუწყია კრიტეს საკითხის შესახებ საფრანგეთისა და ინგლისის მთავრობებთან ითინაში გმაეოფიდნი არიან მეფის მოგზაურობის შედეგებით.

უცხოეთი

ს პ ა რ ნ ე თ ი.

ამ ბოლო ხანს სეპეხდარმა დეენა დაუწყო გაზეთებს, რითაც დიდი აღელვება გამოიწვია საზოგადოებაში და ხალხში. ამ რამოდენიმე დღის წინეთ სეპეხდარმა დაკეტა გაზეთი „შარქი“, ეხლა კი იმავე სეპეხდარ დაუკეტია დიდი და გავლენიანი გაზეთი „ირან ნოეი“ კრილოვის იგავ-არაკის „კვარტეტის“ გადათარგმნისათვის. რედაქცია მაინც გამოუშვია ნომერი. ამასთანავე გამოიცა პროტესტი პრემუნის წინააღმდეგ, რომელიც ასე სასტიკად სდევნის ბეჭდვით სიტყვას. ამ პროტესტს ხელს აწერენ ყველა რედაქციები, თვით საპოლიციო გაზეთის რედაქციაც, პროტესტს მხარი დაუჭერეს ევროპიელ ლიბერალურ გაზეთთა კორესპონდენტებმაც. ამავე დროს ბეჭდვითი სიტყვის წარმომადგენლებმა ინახულეს მეჯლისის თავმჯდომარე და გააცნეს მას საქმის ვითარება. განზრახულია ამის შესახებ მეჯლისში შეტანილ იქნას შეკითხვა.

რუსეთი

◆ სამშობლო ენაზე სწავლის აკრძალვა. მინსკში იუშკევიჩის ოჯახმა ბავშვების სასწავლებლად მოიწვიეს მასწავლებელი ქალი ჩემპერო. სწავლება პოლონურ ენაზე სწარმოებდა. მალე „საიდუმლო სკოლა“ აღმოაჩინეს და იუშკევიჩები პასუხის გებაში მისცეს. სასამართლომ ხუთი მანეთი ჯარიმა დაადო მათ.

◆ ჭეშმარიტ რუსთა მეცადინეობა. პეტერბურგის ჭეშმარიტი რუსები დიდ ცდაში არიან გახსნან ნევის სადარაჯოს იქით, პუშების რაიონში, კავშირის განყოფილება. საქმის მოსაწყობად სამხრეთიდან გამოიწერეს ვინმე სერბა, რომელიც სცდილობს კრებები მოაწყოს, მაგრამ ჯერ ჯერობით ეს ვერა ხერხდება, რადგან კავშირს აქ საკუთარი შენობა არა აქვს, სახლის პატრონები კი მათ სახლის მიქირავებაზე უარს ეუბნებიან.

◆ მაძებარ პოლიციის ზედამხედველის მოკვლა. 12 მაისს მოსკოვში მეშჩანის ქუჩაზე ვინმე ეურავლევმა მოჰკლა მაძებარ პოლიციის ზედამხედველი პურატოვი. მკვლელობა ასე მოხდარა: დიდი ხანია პოლიცია დაეძებდა ეურავლიოვს, რომელსაც მრავალი ბოროტ-მოქმედება ბრალდებოდა. ხსენებულ დღეს მურატოვი მეშჩანის ქუჩით სამსახურში მიდიოდა. გზაში მას ეურავლევის საყვარელი შეხვდა. ამ ქალს გვერდში ვიღაც კაცი მისდევდა, მურატოვმა იფიქრა რომ ის ეურავლევი უნდა ყოფილიყო, მივარდა და დაჭერა მოინდომა, მაგრამ მან ოთხი ტყვიით მურატოვი იქვე მოჰკლა და გაიქცა. პოლიცია გამოეძებნა. გაქცეულმა ბევრი ეცადა, დამალვა მაინც ვერ მოასწრო და ნიკოლაევის რკინის გზასთან შეიპყრეს. გაქცევის და შეპყრობის დროს მან ბევრი ისროლა, მაგრამ უშედეგოდ. ეურავლევი ყველაფერში გამოტყდა. სხვათა შორის მას ბრალდება მრეწველის როგანოვის, პოლკოვნიკ დევილის ცოლის, ბოქაულის ბელიანჩიკოვის, მოხუცი ქალის პოპოვის, თავის ამხანაგის კონოპატჩიკოვის, გოროდოვო კლიმოვის, ინჟენერ ტროფიმოვის, სადგურის უფროსის და სხვ. მოკლა, 15 ძარცვა-გლეჯა, 12 ეკლესიის გაქურდვა და 200 სხვა და სხვა დანაშაულობა.

◆ ხლავიანთა კრება. როგორც ვიცით, მომავალ თიბათვეში სოფიაში სლავიანთა კრება უნდა მოხდეს. ეს კრება ძალიან აინტერესებს რუსეთის სლავიანთა წრეებს და კერძოდ მოსკოვის სლავიანთა ერობის მოღვაწეებს. ამ კრებას მის ცალმხრივი პროგრამის გამო სლავიანთა მოღვაწეების პროგრესიული ნაწილი ოტა ალმაცერად უცქერის. აი რას გადმოგვცემს ამის შესახებ გაზეთი „უტრო როს.“ საქმის ნამდვილ მდგომარეობის გამოსარკვევად ჩვენ მივმართეთ სლავიანთა კულტურის საზოგადოების სეკრეტარს ჩუდოვსკის და მან შემდეგი გადმოგვცა: პრაგის საორგანიზაციო კომიტეტში, რომელსაც კრების მოწვევა აქვს დავალებული, შედიან ისეთი პირნი, რომელნიც არ არიან კანონიერი წარმომადგენელნი რუსეთის საზოგადო ან სლავიანთა ორგანიზაციებისა, როგორც მაგ. გრაფი ბობრინსკი, გიეიცკი, ფილევიჩი და სხვანი. კომიტეტის შედგენილობა ნათლად გვიჩვენებს, თუ რა მიმართულებას მიიღებს კრების მუშაობა. ამ დღეებში, როცა ა. სტეხოვიჩი შეეკითხა სოფიის კრების გამმართველთა—ვინ მიიღებს მონაწილეობას კრებაშიო, მათ უპასუხეს, „ეგ პეტერბურგზეა დამოკიდებულიო“. ამიტომ გასაკვირველი არ არის, თუ სლავიან მოღვაწეთა პროგრესულმა ნაწილმა ზურგი აქცია კრებას. მათ ეშინიანთ—რომ სოფიის კრება რუსეთის და მის მოღვაწეების იგნატიევის, ჩერკეზ-სპირიდონოვის და სხვათა საქებ-სადიდებელ ალაგად გადაიქცევაო. ამ კრების პროგრამმაში არ შედის იმისთანა საკითხები, როგორიც არის ურთიერთობა პოლონელთა და რუსთა შორის, განმანათლებელ საზოგადოების საკითხი და სხვ. მაშასადამე, ამ კრებაზე ალაგი ექმნება საერთაშორისო პოლიტიკურ და არა კულტურულ ხასიათის საკითხებს. კრების წინააღმდეგნი არიან ბოლგარიის და ჩეხიის ყველა პროგრესიულ პარტიები. ყველა ამან აიძულა სლავიანთა მოღვაწეების საუკეთესო ნაწილი სოფიაში კრებაზე წასვლაზე უარი განეცხადებინა. ამ აზრითვე იქმნა დადგენილი რეზოლიუცია, რომელშიაც იგინი ბოიკოტს კი არ უცხადებდნენ კრებას, არამედ უთითებენ იმ მიზეზებისკენ, რომელნიც მათ აიძულებდნენ ასე მოქცეულიყვნენო“. ეხლა გამოირკვა, რომ ზოგიერთი პროგრესისტი მოღვაწენი მაინც მიდიან კრებაზე, როგორც მაგ. მაკლაკოვი, ლვოვი, ხომიაკოვი და სხვანი. ამან, რასაკვირველია, დანარჩენებში მითქმა-მოთქმა გამოიწვია. პეტერბურგის და მოსკოვის სლავიან-მოღვაწეებმა კრება მოახდინეს. კრებაზე გამოირკვა, რომ უმრავლესობა კრებაზე წარმომაგენლების გაგზავნის მომხრე იყო. ამ წარმომადგენლებმა უნდა გაარკვიონ სახე სლავიანთა ნამდვილ კულტურულ მოძრაობისა და ხაზი გაუსვან იმ კითხვებს, რომლებსაც ბობრინსკი, ფილევიჩი და სხვები განგებ გვერდს უხვევენო. „სლავიანთა კულტურის საზოგადოება“, იმ შემთხვევაში, თუ საზოგადოების გამგეობა საბოლოოდ გადასწყვეტს კრებაში მონაწილეობას, კანდიდატებად წამოაყენებს: აკადემიკოსებს კორშს და შახმატოვს, პროფესორებს მ. კოვალევსკის, პოგოდინს, მილიუკოვს, კოტლიარევსკის და სხვებს.

◆ მამები და შვილები. 1909 წლის 22 აგვისტოს უმაღლესი ბრძანებით 191 ებრაელს პირველ გილდის ვაჭარს ნება დართეს მოსკოვში იცხოვრონ ოჯახობით. ეხლა „მოსკოვის გრადონ. უწყებანი“ აკვეყნებენ იმ პირთა სიას, ვისაც უმაღლესი ბრძანება ეხება. სიაში არ არიან შეტანილი ყველა სრულ წლოვანი შვილები უმაღლეს საიწვავლებელში მოსწავლენიც. მათ შესახებ განსაკუთრებული ბრძანება გამოიცემა.. ეტყობა, შვილებს მშობლებთან ცხოვრების ნებას არ მისცემენ.

◆ სათათბიროს კომისიებში. ადგილობრივი თვითმართველობის შესახებ შემდგარ სათათბიროს კომისიას უარ-უყვია დეპუტატ შინგარევის წინადადება საყოველთაო საარჩევნო უფლების შემოღების შესახებ და დაუწესებია ცენზი და სამი კურია სასოფლო საზოგადოების არჩევნებში.

◆ ერობა დასავლეთ გუბერნიებში. მემარცხენე ოქტომბრისტებს განუცხადებიათ, რომ შესწორებებს შეიტანენ მთავრობის კანონ-პროექტში ერობის შემოღების შესახებ დასავლეთ გუბერნიებში. ოქტომბრისტები დაჟინებით ამბობენ რომ სათათბიროს ბედ-იღბალი ამ კანონ-პროექტზედ არის დამყარებული. კულუარებში დიდი აღელვებაა. ოპოზიციას 40 შესწორება შეუტანია ამ კანონ-პროექტში.

განცხადებანი

ექიმი ე. ს. ხუნდაძე დაბრუნდა ქუთაისში
იღებს შინაგ., ქალ., ბებ. და ხიფილ. ავადმყოფებს. დილით 9—11 ს., საღამოთი 6—7 საათ. ოთხშაბათობით ღარიბებს უფასოდ იღებს. (ნ.—101)

(Метцль и К. N 42944.) (10—ნ.—7)

მატარებლების მიმოსვლა

13 აპრილიდან 1910 წ.

საათები ნაჩვენებია ტფილისის დროს მიხედვით, რომელიც პეტერბურგისაზე 58 წუთით წინაა.

ტფილისიდან გადის

ბათუმისკენ: N 1. სწრ.—საღ. 11 ს. 28 წ.
N 3. საფ-ს.—დღ 1 ს. 24 წ.
N 5. სამგზ.—საღ. 7 ს. 31 წ.
ბაქოსკენ: N 2. სწრაფ—დილ. 8 ს. 15 წ.
N 4. საფ-ს.—საღ. 10 ს. 4 წ.
N 12. სამგზ.—დღ. 2 ს. 38 წ.
ბოლოსკენ: სამგზ.—დილ. 8 ს. 28 წ.
სამგზავ.—დღ. 3 ს. 36 წ.
ჯულფისკენ: საფოსტო—დამ. 12 ს. 22 წ.
ერევნისკენ: სამგზავრო—დღ. 4 ს. 15 წ.

ტფილისში მოდის

ბათუმიდან: N 2. სწრ.—დილ. 7 ს. 25 წ.
N 4. საფ-ს.—საღ. 9 ს. 4 წ.
N 6. სამგზ.—დილ. 11 ს. 4 წ.
ბაქოდან: N 1. სწრფ—საღამ. 10 ს. 36 წ.
N 3. საფოს.—დღ 12 ს. 24 წ.
N 1. სამგზ.—დილ. 6 ს. 58 წ.
ბოლოსიდან: სამგზ.—დილ. 6 ს. 28 წ.
სამგზ.—საღამ. 8 ს. 08 წ.
ჯულფიდან: საფოსტ.—დილ. 6 ს. 8 წ.
ერევნიდან: სამგზავ.—დღის. 6 ს. 33 წ.

საყმაწვილო სურათები ნა ეურნალი

„ნაკადული“

(წელიწადი მეექვსე)

1910 წლის პირველ იანვარიდან 1911 წლის პირველ იანვრამდე მიეცემა ხელის მომწერლებს:

24 წიგნი მცირე წლოვანთათ **12** წიგნი მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა მიეცემა პრემიად საბავშვო უნივერსიტეტი (სამეცნიერო-პოპულიალური ბიბლიოთეკა ბავშვებისათვის). 1. „დედამიწა და კეუდიანი ვარსკვლავი“—ზდაპარი ევალდისა; 2. „მარჯნები“.—ზდაპარი ევალდისა; 3. „თოფრმეტი და“—ზდაპარი ევალდისა; 4. ქართული მზატვრული ასოები კუბიკებზე.

ფასი ეურნალისა: წლიურად ხუთი მანეთი, ნახევარი წლით ოთხი მანეთი; საზღვარ-გარედ: წლიურად—მეოთხი მანეთი; მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი—სამი მანეთი, მოზრდილთათვის 12 წიგნი—სამი მანეთი.

ხელის მოწერა მიიღება ტფილისში: „ნაკადულის“ რედაქციაში (გოლოვინის პროსპექტზე. 8. და წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მაღაზიაში თავად-აზნაურ ქარვასლაში).

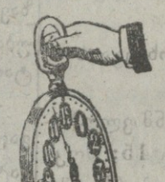

„ველტალ-ვაჩის“ საათები ქონდავაში.

ამ მარკას გარანტია აქვს, ის ცნობილია ყველაზე სიზუსტურ, საუკეთესო საათების მკეთებელ—„ველტალ-ვაჩის“ ფაბრიკა ქონდავაში თვეობით ეთელს დედამიწის ხაზზე 50.000 საათს ჭყიდის; ეს ფირმა ცნობილია როგორც ყველაზე კეთილ-სინდისიერი. მამაკაც. საათი შავი ფოლადისა, ძლიერ თხელი ვერცხლის მანეთის ოდენა, მიმართვა უკლიებოთ, რეფოტეფარი ერთწელ 40 საათში, 15 ქვა. ფასი მხოლოდ 3 მ. 25 კ., ორი საათი 6 მ. ანეთიდ ქალის 4 მ., გაგზავნა 4 ცალ. 40 კ. (ციმბირში 55 კ.). ოსეთიდ ქალაკაც. «ანაქერი» 18 რეფინზე „ლევე ვიზიბლით“ უმეტესად სწორი შეშაობა უმაღლ. ხარის. 5 მ. 25 კ. 2 საათი 10 მ. იგზავნება ფას-დადებ. ტბილეთ 6 წლ. თავდებობით; თუ საათი არ მოგეწონებათ, ფულს უკან ვაბრუნებთ. ოქროს ფაზი ჯაჭვი ამერიკ. ოქროსი ბრილოკ. 75 კ. და 1 მ. 50 კ. ოქროტ. 2 მ. 50 კ. და 3 მ. 50 კ.

ადრესი: Экспортн. домъ П. Штурмфельдъ, Варшава Св. Креста, N 48 отд. 12.
გთხოვთ ადრესი ამოჭრათ და მაგრად დაკრთ კონვერტზე ან ფია ბარათზე.
Метцль и К-о N 34052. (4—1)

ამხანაგობა „იუქანეს“ ბარი და რესტორანი

ქართ. ოავად-აზნ. ადგილობრივ საზაფხულო თეატრთან. შესავალი მარჯვენა მხრიდან, გალერეიდან. ყოველ დღე დღისით 2 ნახ. ს. 5-ის ნახ. ს. და საღამოთი 9-ის ნახ. ს. ღამის 2-ის ნახ. ს. უკრავს ვენის ცნობილი ავსტრიიდან მოსული საკონცერტო სიმებიანი

ქალების ორკესტრი

ქ-ნ პეშლის გამგეობით.

სადილი და ვახშამი

სადილი 1 საათ. ნამუადდეევის 5 საათამდის.

2 თავი საჭმელი 50 კაპ., 3 თავი 75 კაპ., 4 თავი 1 მან. სადილს იძლევიან სახლში წასაღებადაც.

საჭმელები ადგილობრივი და ევროპიული.

რესტორანში არის სამი სრულიად ახალი **ბილიარდი** და **ნარდი.**

არის აგრეთვე კაბინეტებიც. მიიღება მეკვეთა საქორწილო წვეულებებზე, პიკნიკებზე, სადილებზე, ვახშმებზე, რამდენ კაცზედაც უნდა იყოს. არის მოჩარდ ხებუული როტონდო ნადიმებისათვის და აგრეთვე ახალი ადგილი დიდ კაკლის ხის ქვეშ. აძლევენ ქირით სადილის სირვიზს. ტელეფონი № 812. ბაღში შესვლა უფასოა (10—ხალ.—7)

საქციონერო საზოგადოება

ეირარდოვების მანუფაქტურის

ვილლესა და დიტრიხისა

სასახლის ქუჩა, სახლი ქართველ თავად-აზნაურობისა,

ტელეფონი № 145.

მაღაზიის ბინის გადაკეთების გამო ორშაბათიდან, ამა მაისის 17 რიცხვიდან ერთი კვირის განმავლობაში მოხდება დიდი იაფი ვაჭრობა საკუთარ და საზღვარ-გარეთის ფაბრიკების საქონლისა.

საქონელი მეტად დაკლებულ ფასებში

გაიყიდება.

(2—1056—2)

ელექტრონის ბილეზის ფაბრიკა

„როზა“

(„ვარდი“)

ტფილისი, უჩებნის შესახვევი, № 5. ტელეფონი № 602.

საკვირველად მშვენიერი ბილეზები მეტად ფმინდა ფრანგულ ქაღალდისა. იყიდება ყველგან. (100—ტ.—13)

ყველამ,

ვისაც სურს გააკეთოს რაიმე სავაჭრო ან სხვა საქმე თავისავე ინტერესების სასარგებლოდ, წინ და წინვე უნდა შეიხედოს ნამესტნიკის მიერ ნება დართულ კავკასიაში ერთად-ერთ

სავაჭრო-სამრეწველო ბიუროში

ი. ფონ-ბრენერისა.

სერგეევის ქ. № 4.

იქ იგი მიიღებს სინდისიერ და საქმიან რჩევას, საჭირო ცნობას და სხვას. იქვე დროს დაუკარგველად შეიძლება მოგვარება ყოველგვარ საქმისა, დაწერა ხელშეკრულებისა, კონტრაქტისა, შედგენა ხარჯთ-აღრიცხვისა, პროექტებისა, შენობათა გეგმებისა, შემოწმება საანგარიშო წიგნებისა, გადათარგმნა სხვა-და-სხვა ენებზე საბუთის ქაღალდებისა, შედგენა წერილებისა და სხვა, თანაც შეუძლიან ხსენებული ბიუროთი ისე ისარგებლოს, როგორც თავის საკუთარ კაბინეტით. კანტორა სულ მცირე ფასს იღებს.

გამოცდილი მოსამსახურეები. საკომერციო საიდუმლოს სასტიკად დაცვა. (10—ლგ.—8)

სტამბა „სინათლე“ რუსის ქუჩა № 3

რედაქტორ-გამომცემელი დ. ხრამელაშვილისა.